

De volgende vogelsoorten zijn waargenomen tijdens deze reis:

	<i>Vogelsoort</i>		<i>Vogelsoort</i>		<i>Vogelsoort</i>		<i>Vogelsoort</i>
1	Blauwe reiger	23	Grauwe klauwier	45	Kuifeend	67	Tapuit
2	Boerenwaluw	24	Groene specht	46	Kuifmees	68	Tjiftjaf
3	Boomleeuwerik	25	Groenling	47	Kwak	69	Torenvalk
4	Boompieper	26	Grote aalscholver	48	Kwartel	70	Tuinfluitier
5	Boomvalk	27	Grote bonte specht	49	Lachstern	71	Turkse tortel
6	Bosuil	28	Grote gele kwikstaart	50	Meerkoet	72	Veldleeuwerik
7	Braamsluiper	29	Grote lijster	51	Merel	73	Vink
8	Buizerd	30	Grote zilverreiger	52	Nachtegaal	74	Visdief
9	Cetti zanger	31	Hop	53	Purperreiger	75	Waterhoen
10	Dodaars	32	Houtduif	54	Putter	76	Wespendief
11	Dwergmeeuw	33	Huismus	55	Raaf	77	Wielewaal
12	Dwerguil	34	Huiswaluw	56	Ralreiger	78	Wilde eend
13	Ekster	35	Ijsvogel	57	Rode wouw	79	Winterkoning
14	Europese kanarie	36	Kievit	58	Roerdomp	80	Witte kwikstaart
15	Fitis	37	Kleine zilverreiger	59	Roodborsttapuit	81	Witwangstern
16	Fuut	38	Knobelzwaan	60	Rotswaluw	82	Zanglijster
17	Gaai	39	Koekoek	61	Slangenarend	83	Zomertortel
18	Geelgors	40	Koereiger	62	Slechtvalk	84	Zwarte kraai
19	Gierzwaluw	41	Kokmeeuw	63	Slobeend	85	Zwarte mees
20	Glanskopmees	42	Koolmees	64	Spreeuw	86	Zwarte roodstaart
21	Graspieper	43	Krakeend	65	Staartmees	87	Zwarte wouw
22	Grauwe gans	44	Krooneend	66	Tafeleend	88	Zwartkop

Krooneend (© Peter Eenshuistra)

Ralreiger (© Peter Eenshuistra)

Kleine zilverreiger (© Peter Eenshuistra)

Grote gele kwikstaart (© Peter Eenshuistra)

Dit hoofdstuk geeft een overzicht van alle waargenomen insecten tijdens de reis. Het overzicht hieronder is in eerste instantie gebaseerd op mijn eigen waarnemingen (incl. foto). Daarna is het overzicht aangevuld met waarnemingen van andere reisgenoten als ik die ontvangen heb.

Drie andere reisgenoten hebben een aardig aantal waarnemingen ingevoerd op observations.org dit zijn: Herman Sieben (HS), Jan Jansen (JJ) en Ed Stikvoort (ES), de laatste met name flora. Verder heb ik via e-mail ook nog insectenwaarnemingen ontvangen van Mieke Leerschool (ML) en Wil Folkers (WF). In voorgenoemde volgorde van personen heb ik hun lijsten gecontroleerd op aanvullingen op mijn lijst en indien dat het geval was heb ik de soort opgenomen in de totaallijsten hieronder. De initialen van de waarnemer (en tevens verantwoordelijke voor de determinatie) is dan in kleine letters weergegeven boven de Nederlandse soortnaam. Staan er geen initialen dan is het mijn eigen waarneming.

Uiteraard betreft het overzicht een momentopname, het is mogelijk dat sommige soorten nog wijzigen door andere inzichten in de toekomst. Het complete up-to-date overzicht aan waarnemingen, incl. exacte locatie-informatie en foto's is ook te vinden op observations.org. Voor de geïnteresseerden bij deze een link per waarnemer:

[Waarnemingen Monts du Forez Juni 2024 – Marcel Mutsaers](#)

[Waarnemingen Monts du Forez Juni 2024 – Herman Sieben](#)

[Waarnemingen Monts du Forez Juni 2024 – Jan Jansen](#)

[Waarnemingen Monts du Forez Juni 2024 – Ed Stikvoort](#)

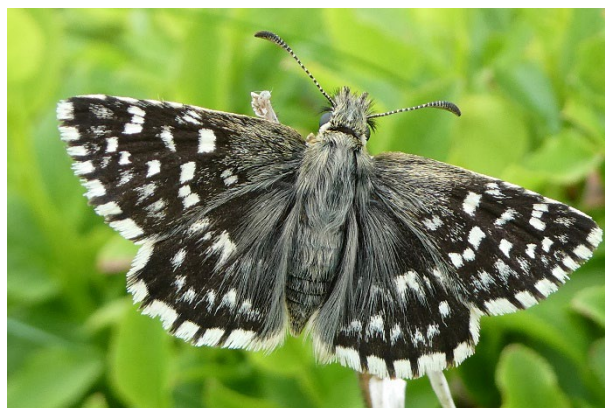
Dagvlinders

	<i>Nederlandse naam</i>	<i>Latijnse naam</i>	<i>Familie</i>
1	Aardbeivlinder	Pyrgus malvae	Hesperiidae (dikkopjes)
2	Kalkgraslanddikkopje	Spialia sertorius	Hesperiidae (dikkopjes)
3	Bont dikkopje ^{HS}	Carterocephalus palaemon	Hesperiidae (dikkopjes)
4	Zwartsrietdikkopje	Thymelicus lineola	Hesperiidae (dikkopjes)
5	Geelsrietdikkopje	Thymelicus sylvestris	Hesperiidae (dikkopjes)
6	Dwergdikkopje	Thymelicus acteon	Hesperiidae (dikkopjes)
7	Groot dikkopje	Ochlodes sylvanus	Hesperiidae (dikkopjes)
8	Oranjetipje	Anthocharis cardamines	Pieridae (witjes)
9	Groot geaderd witje	Aporia crataegi	Pieridae (witjes)
10	Groot koolwitje	Pieris brassicae	Pieridae (witjes)
11	Klein koolwitje ^{JJ}	Pieris rapae	Pieridae (witjes)
12	Klein geaderd witje	Pieris napi	Pieridae (witjes)
13	Citroenvlinder	Gonepteryx rhamni	Pieridae (witjes)
14	Kleine vuurvlinder	Lycaena phlaeas	Lycaenidae (blauwtjes e.a.)
15	Boomblauwtje	Celastrina argiolus	Lycaenidae (blauwtjes e.a.)
16	Vetkruidblauwtje	Scolitantides orion	Lycaenidae (blauwtjes e.a.)
17	Icarusblauwtje	Polyommatus icarus	Lycaenidae (blauwtjes e.a.)
18	Kleine parelmoervlinder	Issoria lathonia	Nymphalidae (aurelia's)
19	Braamparelmoervlinder	Brenthis daphne	Nymphalidae (aurelia's)
20	Zilveren maan	Boloria selene	Nymphalidae (aurelia's)
21	Veldparelmoervlinder ^{JJ}	Melitaea cinxia	Nymphalidae (aurelia's)
22	Tweekleurige parelmoervlinder (imago & rups?)	Melitaea didyma	Nymphalidae (aurelia's)
23	Bosparelmoervlinder (imago & rups?)	Melitaea athalia	Nymphalidae (aurelia's)
24	Zuidelijke bosparelmoervlinder?	Melitaea celadussa	Nymphalidae (aurelia's)
25	Dambordje ^{JJ}	Melanargia galathea	Nymphalidae (aurelia's)

	<i>Nederlandse naam</i>	<i>Latijnse naam</i>	<i>Familie</i>
26	Atalanta	<i>Vanessa atalanta</i>	Nymphalidae (aurelia's)
27	Dagpauwoog (rups)	<i>Aglais io</i>	Nymphalidae (aurelia's)
28	Kleine vos	<i>Aglais urticae</i>	Nymphalidae (aurelia's)
29	Gehakkelde aurelia	<i>Polygonia c-album</i>	Nymphalidae (aurelia's)
30	Donkere erebia	<i>Erebia meolans</i>	Nymphalidae (aurelia's)
31	Bruin zandoogje	<i>Maniola jurtina</i>	Nymphalidae (aurelia's)
32	Bont zandoogje	<i>Pararge aegeria</i>	Nymphalidae (aurelia's)
33	Argusvlinder	<i>Lasiommata megera</i>	Nymphalidae (aurelia's)
34	Rotsvlinder	<i>Lasiommata maera</i>	Nymphalidae (aurelia's)
35	Tweekleurig hooibeestje ^{HS}	<i>Coenonympha arcania</i>	Nymphalidae (aurelia's)
36	Hooibeestje	<i>Coenonympha pamphilus</i>	Nymphalidae (aurelia's)

Groot gaderd witje (© Marcel Mutsaers)

Aardbeivlinder (© Marcel Mutsaers)

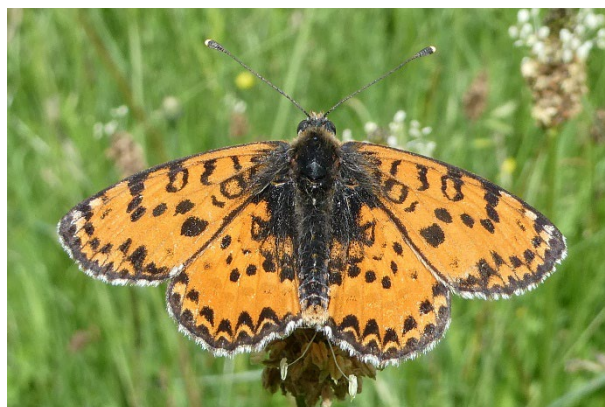
Donkere erebia (© Marcel Mutsaers)

Vetkruidblauwtje (© Marcel Mutsaers)

Parelmoervlinderdags (© Marcel Mutsaers)

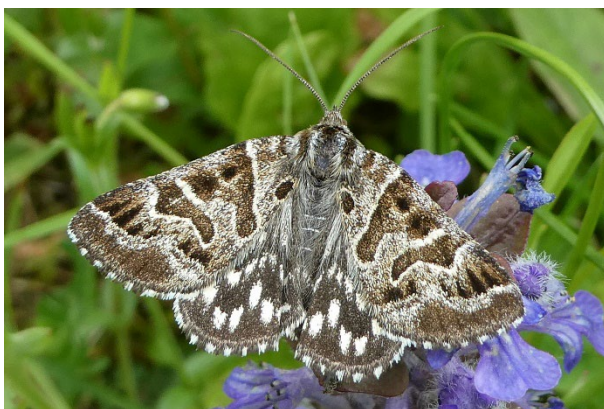
Tweekleurige parelmoervlinder (© Marcel Mutsaers)

36 soorten in totaal. Aardbeivlinders hebben we verschillende keren gezien. Ook het Groot geaderd witje was ruimschoots aanwezig (vooral bij het Château de Couzan). Leuk waren ook de Donkere erebia's op die locatie, druk vliegend als de zon scheen, maar als er een wolk voor de zon kroop gingen ze rustig op het pad zitten... Het mooi getekende Vetkruidblauwtje is ook best een bijzondere soort. Bosparelmoervlinders zijn ook waargenomen, mogelijk zaten daar ook Zuidelijke bosparelmoervlinders bij (maar dat weet ik niet zeker). Verder zijn er ook diverse rupsen waargenomen van parelmoervlinders (met name op Ratelaar), mogelijk waren dit rupsen van de Bosparelmoervlinder, maar ook dat kan ik niet met zekerheid zeggen, Parelmoervlinder klopt wel denk ik.

Nachtvlinders en micro's

	<i>Nederlandse naam</i>	<i>Latijnse naam</i>	<i>Familie</i>
1	Geelbandlangsprietmot	Nemophora degeerella	Adelidae (langsprietmotten)
2	Gouden langsprietmot	Nemophora metallica	Adelidae (langsprietmotten)
3	Roomvlek ^{ML}	Arctia villica	Erebidae (spinneruilen)
4	Bruine daguil	Euclidia glyphica	Erebidae (spinneruilen)
5	Mi-vlinder	Euclidia mi	Erebidae (spinneruilen)
6	Gestreepte goudspanner ^{HS}	Camptogramma bilineata	Geometridae (spanners)
7	Geveerde walstrospanner	Coenotephria salicata	Geometridae (spanners)
8	Kleine groenbandspanner	Colostygia pectinataria	Geometridae (spanners)
9	Blauwbandspanner	Cosmorhoe ocellata	Geometridae (spanners)
10	Gewone heispanner	Ematurga atomaria	Geometridae (spanners)
11	Bosbandspanner	Epirrhoe rivata	Geometridae (spanners)
12	Bonte bandspanner	Epirrhoe tristata	Geometridae (spanners)
13	Grote wintervlinder (rups)	Erannis defoliaria	Geometridae (spanners)
14	Grijze dwergspanner	Eupithecia subfuscata	Geometridae (spanners)
15	Guldenroededwergspanner ^{HS}	Eupithecia virgaureata	Geometridae (spanners)
16	Bruine bosrankspanner	Horisme vitalbata	Geometridae (spanners)
17	Paardenbloemspanner ^{HS}	Idaea seriata	Geometridae (spanners)
18	Oranje bremspanner ^{ML}	Isturgia limbaria	Geometridae (spanners)
19	Spaansgroene zomervlinder ^{JJ}	Jodis putata	Geometridae (spanners)
20	Bruin spannertje	Minoa murinata	Geometridae (spanners)
21	Rouwspanner	Odezia atrata	Geometridae (spanners)
22	Getande spanner	Odontopera bidentata	Geometridae (spanners)
23	Kleine wintervlinder ^{HS}	Operophtera brumata	Geometridae (spanners)
24	Taxusspikkelspanner	Peribatodes rhomboidaria	Geometridae (spanners)
25	Koekoeksbloemspanner	Perizoma affinitata	Geometridae (spanners)
26	Ratelaarspanner ^{HS}	Perizoma albulata	Geometridae (spanners)
27	Hennepnetelspanner ^{JJ}	Perizoma alchemillata	Geometridae (spanners)
28	Geelbruine bandspanner	Plagodis pulveraria	Geometridae (spanners)
29	Boterbloempje	Pseudopanthera macularia	Geometridae (spanners)
30	Donkere prachtstipspanner ^{JJ}	Scopula immorata	Geometridae (spanners)
31	Vroege bremspanner	Scotopteryx mucronata	Geometridae (spanners)
32	Vals witje	Siona lineata	Geometridae (spanners)
33	Zuringuil (rups)	Acronicta rumicis	Noctuidae (uilen)
34	Gewone worteluil	Agrotis exclamationis	Noctuidae (uilen)
35	Gamma-uil ^{JJ}	Autographa gamma	Noctuidae (uilen)
36	Oranjegeel halmuiltje	Oligia fasciuncula	Noctuidae (uilen)
37	Variabele eikenuil	Nycteola revayana	Nolidae (visstaartjes)
38	Zilveren groenuil	Pseudoips prasinana	Nolidae (visstaartjes)
39	Pluimzakdrager	Ptilocephala plumifera	Psychidae (zakdragers)
40	Kolibrievlinder	Macroglossum stellatarum	Sphingidae (pijlstaarten)
41	Witschouderbladroller ^{HS}	Acleris variegana	Tortricidae (bladrollers)

	<i>Nederlandse naam</i>	<i>Latijnse naam</i>	<i>Familie</i>
42	Gele bladroller (rups)	<i>Aphelia paleana</i>	Tortricidae (bladrollers)
43	Grote appelbladroller ^{HS}	<i>Archips podana</i>	Tortricidae (bladrollers)
44	Brandnetelbladroller ^{WF}	<i>Celypha lacunana</i>	Tortricidae (bladrollers)
45	Kommawortelmot ^{HS}	<i>Dichrorampha petiverella</i>	Tortricidae (bladrollers)
46	Geelstipwortelmot ^{HS}	<i>Dichrorampha plumbana</i>	Tortricidae (bladrollers)
47	Streepjesknoopvlekje ^{JJ}	<i>Eucosma aspidiscana</i>	Tortricidae (bladrollers)
48	Papegaaibladroller ^{HS}	<i>Eulia ministrana</i>	Tortricidae (bladrollers)
49	Sergeant-majoortje ^{HS}	<i>Grapholita compositella</i>	Tortricidae (bladrollers)
50	Pruimwitvlakbladroller ^{WF}	<i>Hedya pruniana</i>	Tortricidae (bladrollers)
51	Bramenbladroller ^{ML}	<i>Notocelia uddmanniana</i>	Tortricidae (bladrollers)
52	Kardinaalsmutsstippelmot (rups)?	<i>Yponomeuta cagnagella</i>	Yponomeutidae (spinselmotten)
53	Metaalvlinder	<i>Adscita statices</i>	Zygaenidae (bloeddrupjes)
54	Sint-jansvlinder (rups)	<i>Zygaena filipendulae</i>	Zygaenidae (bloeddrupjes)
55	Vroege grasmot ^{HS}	<i>Crambus lathoniellus</i>	- (grasmotten)
56	Sneeuwvlekje ^{HS}	<i>Eurrhysis pollinalis</i>	- (grasmotten)
57	Parelmoermot ^{HS}	<i>Pleuroptya ruralis</i>	- (grasmotten)
58	Dennenprocessierups ^{JJ}	<i>Thaumetopoea pityocampa</i>	- (tandvlinders)
59	Zuringwespevlinder ^{ES}	<i>Pyropteron chrysidiformis</i>	- (wespevlinders)

Mi-vlinder (© Marcel Mutsaers)

Bruine daguil (© Marcel Mutsaers)

Gewone heispanner ♂ (© Marcel Mutsaers)

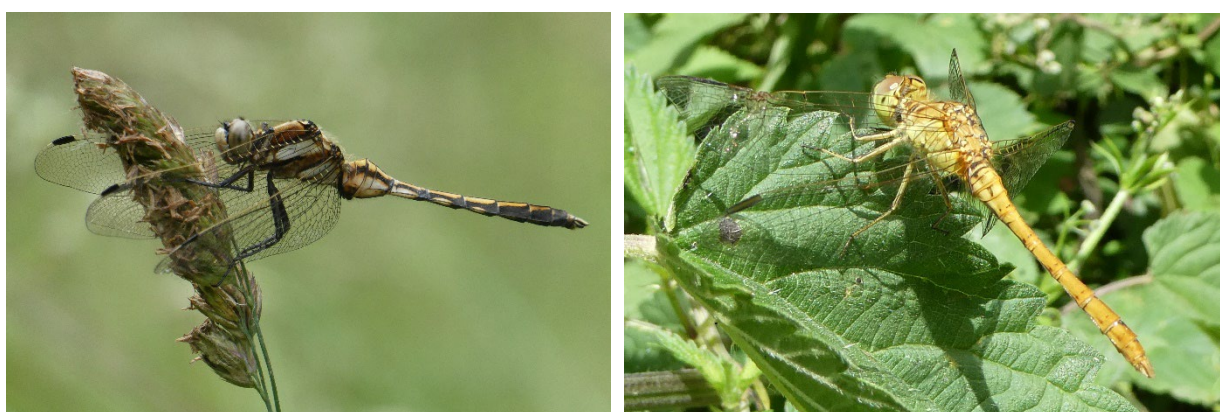

Bonte bandspanner (© Marcel Mutsaers)

Na wat technische problemen, die opgelost werden door onze Franse vrienden Jean-Claude en Myriam, ging de nachtvlinderavond dan toch van start op dinsdagavond 18 juni bij het klooster. Niet in het bijzonder uitgenodigd, maar toch massaal aanwezig, waren vele honderden Knutjes (auw). Hierboven een paar foto's van nachtvlinders uit het veld, de Gewone heispanner was op sommige locaties massaal aanwezig.

Libellen

	<i>Nederlandse naam</i>	<i>Latijnse naam</i>	<i>Familie</i>
1	Weidebeekjuffer	<i>Calopteryx splendens</i>	Calopterygidae (Beekjuffers)
2	Bosbeekjuffer	<i>Calopteryx virgo</i>	Calopterygidae (Beekjuffers)
3	Azuurwaterjuffer	<i>Coenagrion puella</i>	Coenagrionidae (Waterjuffers)
4	Kanaaljuffer	<i>Erythromma lindenii</i>	Coenagrionidae (Waterjuffers)
5	Lantaarntje	<i>Ischnura elegans</i>	Coenagrionidae (Waterjuffers)
6	Vuurjuffer	<i>Pyrrhosoma nymphula</i>	Coenagrionidae (Waterjuffers)
7	Houtpantserjuffer	<i>Chalcolestes viridis</i>	Lestidae (Pantserjuffers)
8	Zwervende pantserjuffer	<i>Lestes barbarus</i>	Lestidae (Pantserjuffers)
9	Blauwe breedscheenjuffer	<i>Platycnemis pennipes</i>	Platycnemididae (Breedscheenjuffers)
10	Vuurlibel	<i>Crocothemis erythraea</i>	Libellulidae (Korenbouten)
11	Platbuik	<i>Libellula depressa</i>	Libellulidae (Korenbouten)
12	Witpuntoeverlibel	<i>Orthetrum albistylum</i>	Libellulidae (Korenbouten)
13	Zuidelijke heidelibel	<i>Sympetrum meridionale</i>	Libellulidae (Korenbouten)

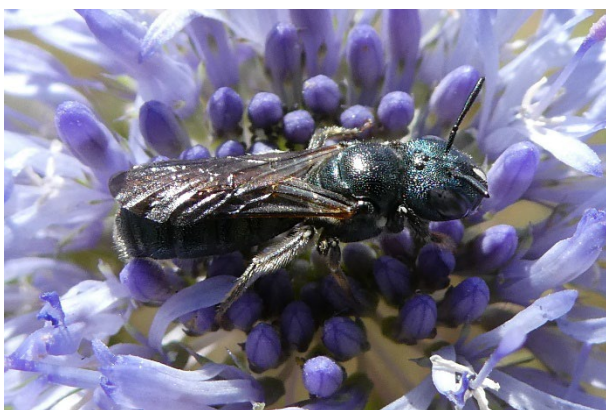
Witpuntoeverlibel (l) en Zuidelijke heidelibel (r), beide mannetjes en beide niet uitgekleurd (©Marcel Mutsaers)

11 van de 13 waargenomen soorten zijn waargenomen op 15 juni 2024, de dag dat we naar het dal van de Loire gingen. Ik vond het echt opvallend dat we de overige dagen in de Monts du Forez zo weinig libellen zagen, ook niet in de veengebieden (waar typische soorten kunnen voorkomen). Wel zijn er met zekerheid op 19 juni vliegende Bronlibellen gezien bij de Lignon, maar helaas konden we niet vaststellen of het Gewone of Zuidelijke bronlibellen waren... Bijzonder was de Witpuntoeverlibel, deze komt in NL (nog) niet voor (maar wordt daar wel verwacht) en verder de Zuidelijke heidelibel, nu nog zeldzaam in NL maar breidt zich uit.

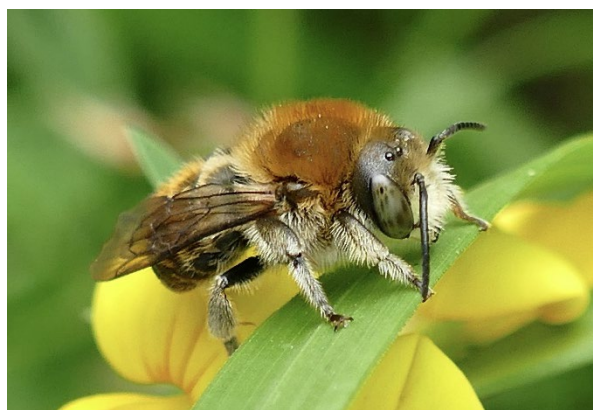
Bijen, wespen en mieren

	<i>Nederlandse naam</i>	<i>Latijnse naam</i>	<i>Familie</i>
1	Tweekleurige zandbij ^{HS}	<i>Andrena bicolor</i>	Andrenidae
2	Vosje ^{JJ}	<i>Andrena fulva</i>	Andrenidae
3	Knautiabij ^{JJ}	<i>Andrena hattorfiana</i>	Andrenidae
4	Paardenbloembij	<i>Andrena humilis</i>	Andrenidae
5	Zwartbronzen zandbij ^{WF}	<i>Andrena nigroaenea</i>	Andrenidae
6	Meidoornzandbij?	<i>Andrena scotica</i>	Andrenidae
7	Honingbij ^{JJ}	<i>Apis mellifera</i>	Apidae
8	Gewone koekoekshommel	<i>Bombus campestris</i>	Apidae
9	Akkerhommel ^{JJ}	<i>Bombus pascuorum</i>	Apidae
10	Aardhommelgroep	<i>Bombus terrestris/lucorum/magnus/cryptarum</i>	Apidae
11	Ertsbij spec.	<i>Ceratina spec.</i>	Apidae
12	Roodzwarte dubbeltand ^{HS}	<i>Nomada fabriciana</i>	Apidae

	<i>Nederlandse naam</i>	<i>Latijnse naam</i>	<i>Familie</i>
13	Vierbandgroefbij ^{HS}	<i>Halictus quadricinctus</i>	Halictidae
14	Breedbandgroefbij ^{JJ}	<i>Halictus scabiosae</i>	Halictidae
15	Grote harsbij ^{ML}	<i>Trachusa byssina</i>	Megachilidae
16	<i>Arge cyanocrocea</i>	<i>Arge cyanocrocea</i>	Argidae
17	<i>Arge ustulata</i>	<i>Arge ustulata</i>	Argidae
18	<i>Macrophya montana</i> ^{HS}	<i>Macrophya montana</i>	Tenthredinidae
19	<i>Rhogogaster chlorosoma</i> ?	<i>Rhogogaster chlorosoma</i>	Tenthredinidae
20	<i>Tenthredo arcuata/schaefferi-gr.</i>	<i>Tenthredo arcuata/schaefferi-gr.</i>	Tenthredinidae
21	<i>Tenthredo crassa</i>	<i>Tenthredo crassa</i>	Tenthredinidae
22	<i>Tenthredo koehleri</i>	<i>Tenthredo koehleri</i>	Tenthredinidae
23	<i>Tenthredo mesomela</i>	<i>Tenthredo mesomela</i>	Tenthredinidae
24	<i>Tenthredo notha</i> ?	<i>Tenthredo notha</i>	Tenthredinidae
25	<i>Tenthredo temula</i>	<i>Tenthredo temula</i>	Tenthredinidae
26	<i>Tenthredo zonula</i>	<i>Tenthredo zonula</i>	Tenthredinidae
27	<i>Argogorytes mystaceus</i> ?	<i>Argogorytes mystaceus</i>	Crabronidae
28	Groefbijendoder ^{HS}	<i>Cerceris rybyensis</i>	Crabronidae
29	Franse veldwesp ^{HS}	<i>Polistes dominula</i>	Vespidae
30	Koolzwarte Metselspinnendoder	<i>Auplopus carbonarius</i>	Pompilidae
31	<i>Amblyteles armatorius</i>	<i>Amblyteles armatorius</i>	Ichneumonidae
32	<i>Pimpla rufipes</i>	<i>Pimpla rufipes</i>	Ichneumonidae
33	<i>Megastigmus dorsalis</i> ^{HS}	<i>Megastigmus dorsalis</i>	-
34	Rozenmosgalwesp ^{HS}	<i>Diplolepis rosae</i>	-

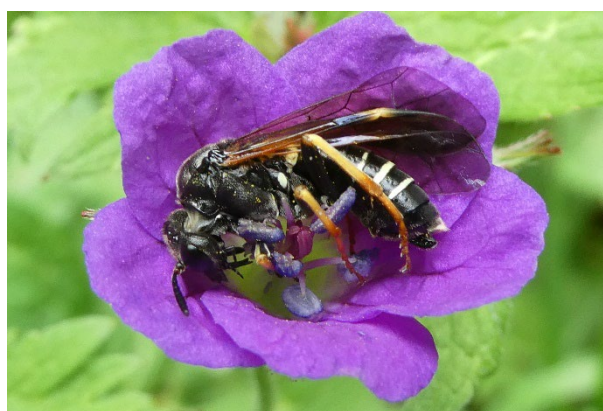
Ertsbij spec. (© Marcel Mutsaers)

Grote Harsbij (© Mieke Leerschool)

Amblyteles armatorius (© Marcel Mutsaers)

Tenthredo koehleri ♀ (© Marcel Mutsaers)

Een lastige groep v.w.b. determinatie en dan zeker diep in Frankrijk waar dan weer andere soorten kunnen voorkomen dan in NL. Ook de bladwespen (Tenthredinidae, Argidae) vormen een uitgebreide familie, dus toch een beetje een slag om de arm houden voor wat betreft de bovenstaande soorten. Leuk was de Ertsbijsoort, in NL komt alleen de Blauwe ertsbij voor, i.v.m. de grootte van de witte vlek op de kop (vrij klein) denk ik dat dit geen Blauwe ertsbij is, maar een andere ertsbijsoort. Ik weet helaas (nog) niet precies welke, in het zuiden van Europa komen meerdere ertsbijsoorten voor. Ook mooi is een Grote Harsbij gefotografeerd en gedetermineerd door Mieke Leerschool. Op de oude muren van het klooster vond ik diverse sluipwespen van de soort *Amblyteles armatorius*, vermoedelijk nesteldende vrouwtjes. En tot slot nog een vrouwelijke *Tenthredo koehleri* bladwesp, slapend in een bloem (is vaker te zien), vrouw i.v.m. de 3 strepen op het achterlijf en je kunt zelfs de zaag in het achterlijf zien. Vrouwen van de bladwespen (in het Engels Sawflies genoemd) zagen met hun 'ingebouwde' zaag in een plant om in die opening(en) vervolgens hun eitjes in te leggen.

Vliegen en muggen

	<i>Nederlandse naam</i>	<i>Latijnse naam</i>	<i>Familie</i>
1	Hulstvlieg (mijn)	<i>Phytomyza ilicis</i>	Agromyzidae (Mineervliegjes)
2	<i>Phytomyza lappae</i> (mijn) ^{HS}	<i>Phytomyza lappae</i>	Agromyzidae (Mineervliegjes)
3	Slanke borstelroofvlieg	<i>Didismachus picipes</i>	Asilidae (Roofvliegen)
4	Knobbelbladjager	<i>Dioctria rufipes</i>	Asilidae (Roofvliegen)
6	Roodbaardroofvlieg ^{HS}	<i>Eutolmus rufibarbis</i>	Asilidae (Roofvliegen)
7	Bibio spec.	Bibio spec.	Bibionidae (Zwarte Vliegen)
8	Zwarte wolzwever	<i>Bombyliella atra</i>	Bombyliidae (Wolzwevers)
9	Zwartborstelwolzwever?	<i>Bombylius venosus</i>	Bombyliidae (Wolzwevers)
10	Duinrouwzwever	<i>Hemipenthes morio</i>	Bombyliidae (Wolzwevers)
11	Lijkenvlieg	<i>Cynomya mortuorum</i>	Calliphoridae (Brom- of Vleesvliegen)
12	Knutten, knaasjes of knijsjes	Ceratopogonidae indet.	Ceratopogonidae (Knutten, Knaasjes of Knijssjes)
13	Geurvlieg	<i>Coenomyia ferruginea</i>	Coenomyiidae (Geurvliegen)
14	Vurig blaaskaakje ^{HS}	<i>Myopa dorsalis</i>	Conopidae (Blaaskopvliegen)
15	Gracieuze knuppeltje	<i>Physocephala vittata</i>	Conopidae (Blaaskopvliegen)
16	Roestbruine kromlijf	<i>Sicus ferrugineus</i>	Conopidae (Blaaskopvliegen)
17	Grote dansvlieg	<i>Empis tessellata</i>	Empididae (Dansvliegen)
18	Tongzoenvlieg ^{HS}	<i>Platystoma seminationis</i>	Platystomatidae
19	Gewone snipvlieg	<i>Rhagio scolopaceus</i>	Rhagionidae (Snipvliegen)
20	Broekbos-snipvlieg	<i>Rhagio vitripennis</i>	Rhagionidae (Snipvliegen)
21	Strontvlieg	<i>Scathophaga stercoraria</i>	Scathophagidae (Strontvliegen)
22	Gewone prachtwapenvlieg	<i>Chloromyia formosa</i>	Stratiomyidae (Wapenvliegen)
24	Gewoon weidegitje ^{HS}	<i>Cheilosia albitarsis</i>	Syrphidae (Zweefvliegen)
25	Bolle fopwesp	<i>Chrysotoxum arcuatum</i>	Syrphidae (Zweefvliegen)
26	Grote fopwesp ^{HS}	<i>Chrysotoxum cautum</i>	Syrphidae (Zweefvliegen)
27	Variabele fopwesp	<i>Chrysotoxum elegans</i>	Syrphidae (Zweefvliegen)
28	Stipfopwesp	<i>Chrysotoxum festivum</i>	Syrphidae (Zweefvliegen)
29	Snorzweefvlieg	<i>Episyrphus balteatus</i>	Syrphidae (Zweefvliegen)
30	Kleine bijvlieg	<i>Eristalis arbustorum</i>	Syrphidae (Zweefvliegen)
31	Kleine of Kustbijvlieg	<i>Eristalis arbustorum/abusiva</i>	Syrphidae (Zweefvliegen)
32	Bosbijvlieg	<i>Eristalis horticola</i>	Syrphidae (Zweefvliegen)
33	Puntbijvlieg ^{JJ}	<i>Eristalis nemorum</i>	Syrphidae (Zweefvliegen)
34	Kegelbijvlieg	<i>Eristalis pertinax</i>	Syrphidae (Zweefvliegen)
35	Onvoorspelbare bijvlieg	<i>Eristalis similis</i>	Syrphidae (Zweefvliegen)
36	Blinde bij	<i>Eristalis tenax</i>	Syrphidae (Zweefvliegen)
37	Grote bollenzweefvlieg	<i>Eumerus tarsalis</i>	Syrphidae (Zweefvliegen)

	<i>Nederlandse naam</i>	<i>Latijnse naam</i>	<i>Familie</i>
38	Gele kommazweefvlieg ^{HS}	<i>Eupeodes latifasciatus</i>	Syrphidae (Zweefvliegen)
39	Gewone pendelvlieg	<i>Helophilus pendulus</i>	Syrphidae (Zweefvliegen)
40	Weidedoflijfje	<i>Melanogaster hirtella</i>	Syrphidae (Zweefvliegen)
41	Grote narcisvlieg	<i>Merodon equestris</i>	Syrphidae (Zweefvliegen)
42	Witte halvemaan-zweefvlieg	<i>Scaeva pyrastris</i>	Syrphidae (Zweefvliegen)
43	Donkere veenzweefvlieg	<i>Sericomyia lappona</i>	Syrphidae (Zweefvliegen)
44	Langlijfje spec.	<i>Sphaerophoria spec.</i>	Syrphidae (Zweefvliegen)
45	Bessenbandzweefvlieg	<i>Syrphus ribesii</i>	Syrphidae (Zweefvliegen)
46	Hommelreus	<i>Volucella bombylans</i>	Syrphidae (Zweefvliegen)
47	Witte reus ^{ML}	<i>Volucella pellucens</i>	Syrphidae (Zweefvliegen)
48	Grauwe runderdaas	<i>Tabanus maculicornis</i>	Tabanidae (Dazen)
49	<i>Ectophasia crassipennis</i> ^{HS}	<i>Ectophasia crassipennis</i>	Tachinidae (Sluipvliegen)
50	<i>Zophomyia temula</i>	<i>Zophomyia temula</i>	Tachinidae (Sluipvliegen)
51	Bijvoetboorvlieg ^{HS}	<i>Oxyna parietina</i>	Tephritidae (Boorvliegen)
52	Biggenkruidboorvlieg	<i>Tephritis vespertina</i>	Tephritidae (Boorvliegen)
53	Centauriegalboorvlieg ^{HS}	<i>Urophora quadrifasciata</i>	Tephritidae (Boorvliegen)
54	Hoefijzertijger	<i>Nephrotoma appendiculata</i>	Tipulidae (Langpootmuggen)
55	<i>Tipula scripta</i>	<i>Tipula scripta</i>	Tipulidae (Langpootmuggen)
56	Donkere marmermug	<i>Tipula varipennis</i>	Tipulidae (Langpootmuggen)
57	Lentelangpoot ^{HS}	<i>Tipula vernalis</i>	Tipulidae (Langpootmuggen)
58	Schorsvlieg ^{JJ}	<i>Mesembrina meridiana</i>	- (Echte vliegen)
59	Beukengalmug ^{HS}	<i>Mikiola fagi</i>	- (Galmuggen)
60	<i>Opomyza florum</i> ^{HS}	<i>Opomyza florum</i>	- (Grasvliegen)
61	Bonte slakkendoder ^{HS}	<i>Trypetoptera punctulata</i>	- (Slakkendodende vliegen)

Geurvlieg ♀ (© Marcel Mutsaers)

Duinrouwzwever (© Marcel Mutsaers)

Gracieus knuppeltje (© Marcel Mutsaers)

Stipfopwesp ♀ (© Marcel Mutsaers)

Er zijn veel leuke vliegensoorten waargenomen in de Monts du Forez. Een aantal keer zagen we Slanke borstelroofvliegen (zeldzaam in NL). Persoonlijk denk ik dat daar, gezien de zuidelijke ligging van het gebied, mogelijk ook andere soorten tussen gezeten kunnen hebben (de toekomst zal het leren). Van de Wolzwevers werd de Duinrouwzwever regelmatig waargenomen, vaak met meerdere tegelijk. Leuk in deze groep was ook de Zwarte wolzwever (geen foto in dit verslag, wel op [Observation](#)). Bijzonder was een vrouwelijk exemplaar van de Geurvlieg, een soort die uitgestorven is in NL (vorig jaar tijdens de KNNV-reis naar Beieren was een mannelijk exemplaar [te zien](#)). Er is slechts een soort Coenomyiidae in Europa en dat is Coenomyia ferruginea. Leuke soorten bij de Blaaskopvliegen waren: het Vurig blaaskaakje (waarneming en determinatie Herman Sieben) en het Gracieuus knuppeltje. Bij de zweefvliegen waren de Fopwespen goed vertegenwoordigd, te zien waren: de Bolle, de Grote, de Variabele en de Stipfopwesp. Verder is de [Grote bollenzweefvlieg](#) ook een niet alledaagse waarneming.

Kevers

	<i>Nederlandse naam</i>	<i>Latijnse naam</i>	<i>Familie</i>
1	Hazelaarbladrolkever ^{HS}	Apoderus coryli	Attelabidae
2	Menierood zuringspitsmuisje ^{HS}	Apion frumentarium	Brentidae
3	Zwartpootsoldaatje	Cantharis fusca	Cantharidae (Weekschildkevers)
4	Gestreepte weekkever	Cantharis nigricans	Cantharidae (Weekschildkevers)
5	Cantharis obscura/paradoxa	Cantharis obscura/paradoxa	Cantharidae (Weekschildkevers)
6	Zwart soldaatje (pellucida)	Cantharis pellucida	Cantharidae (Weekschildkevers)
7	Goudglanzende schallebijter	Carabus auronitens	Carabidae (Loopkevers)
8	Graslandschallebijter ^{WF}	Carabus monilis	Carabidae (Loopkevers)
9	Zandkruiper?	Harpalus tardus	Carabidae (Loopkevers)
10	Kruissmalkop ^{HS}	Panagaeus cruxmajor	Carabidae (Loopkevers)
11	Rondhalszwartschild ^{WF}	Pterostichus madidus	Carabidae (Loopkevers)
12	Gestreepte distelboktor ^{WF}	Agapanthia cardui	Cerambycidae (Boktorren)
13	Beemdkroonboktor	Agapanthia intermedia	Cerambycidae (Boktorren)
14	Gewone distelboktor	Agapanthia villosoviridescens	Cerambycidae (Boktorren)
15	Geelpoot-smalboktor ^{HS}	Alosterna tabacicolor	Cerambycidae (Boktorren)
16	Zesvlek-smalboktor ^{HS}	Anoplodera sexguttata	Cerambycidae (Boktorren)
17	Kleine wespenboktor ^{HS}	Clytus arietis	Cerambycidae (Boktorren)
18	Roodblauwe smalboktor ^{HS}	Dinoptera collaris	Cerambycidae (Boktorren)
19	Slangenkruidboktor ^{HS}	Opsilia coerulescens	Cerambycidae (Boktorren)
20	Korte smalboktor ^{HS}	Pachytodes cerambyciformis	Cerambycidae (Boktorren)
21	Ingekepte smalboktor	Pseudovadonia livida	Cerambycidae (Boktorren)
22	Bonte ribbelboktor ^{HS}	Rhagium bifasciatum	Cerambycidae (Boktorren)
23	Geelzwarte ribbelboktor	Rhagium mordax	Cerambycidae (Boktorren)
24	Geringelde smalboktor ^{ML}	Rutpela maculata	Cerambycidae (Boktorren)
25	Glanzende lindenboktor	Stenostola dubia	Cerambycidae (Boktorren)
26	Ruitvlek-smalboktor	Stenurella bifasciata	Cerambycidae (Boktorren)
27	Tweekleurige smalboktor	Stenurella melanura	Cerambycidae (Boktorren)
28	Kleine zwarte smalboktor	Stenurella nigra	Cerambycidae (Boktorren)
29	Elzenhaantje?	Agelastica alni	Chrysomelidae (Bladhaantjes)
30	Donkere valkever ^{HS}	Bromius obscurus	Chrysomelidae (Bladhaantjes)
31	Cassida azurea ^{HS}	Cassida azurea	Chrysomelidae (Bladhaantjes)
32	Grote populierenhaan	Chrysomela populi	Chrysomelidae (Bladhaantjes)
33	Gladde zakkever ^{WF}	Clytra laeviuscula	Chrysomelidae (Bladhaantjes)
34	Cryptocephalus bipunctatus ^{HS}	Cryptocephalus bipunctatus	Chrysomelidae (Bladhaantjes)
35	Exosoma lusitanicum	Exosoma lusitanicum	Chrysomelidae (Bladhaantjes)
36	Rood struikhaantje ^{HS}	Gonioctena viminalis	Chrysomelidae (Bladhaantjes)

	<i>Nederlandse naam</i>	<i>Latijnse naam</i>	<i>Familie</i>
37	Geel wilgenhaantje ^{HS}	<i>Lochmaea caprea</i>	Chrysomelidae (Bladhaantjes)
38	Heidehaantje	<i>Lochmaea suturalis</i>	Chrysomelidae (Bladhaantjes)
39	Blauwe berggoudhaan	<i>Oreina caerulea</i>	Chrysomelidae (Bladhaantjes)
40	<i>Oreina speciosa?</i>	<i>Oreina speciosa</i>	Chrysomelidae (Bladhaantjes)
41	Kleine reuzenhaan ^{HS}	<i>Timarcha goettingensis</i>	Chrysomelidae (Bladhaantjes)
42	Reuzenhaan	<i>Timarcha tenebricosa</i>	Chrysomelidae (Bladhaantjes)
43	Mierenkever	<i>Thanasimus formicarius</i>	Cleridae (Mierkevers)
44	Behaarde bijenwolf	<i>Trichodes alvearius</i>	Cleridae (Mierkevers)
45	Oogvleklieveheersbeestje	<i>Anatis ocellata</i>	Coccinellidae (L.heersbeestjes)
46	Bruin lieveheersbeestje ^{HS}	<i>Aphidecta oblitterata</i>	Coccinellidae (L.heersbeestjes)
47	Zevenstippelig lieveheersbeestje	<i>Coccinella septempunctata</i>	Coccinellidae (L.heersbeestjes)
48	Veertienvleklieveheersbeestje ^{HS}	<i>Coccinula quatuordecimpustulata</i>	Coccinellidae (L.heersbeestjes)
49	Citroenlieveheersbeestje ^{HS}	<i>Psyllobora vigintiduopunctata</i>	Coccinellidae (L.heersbeestjes)
50	Vierentwintigstippelig lieveheersbeestje	<i>Subcoccinella vigintiquatuor-punctata</i>	Coccinellidae (L.heersbeestjes)
51	Zestienstippelig lieveheersbeestje ^{HS}	<i>Tytthaspis sedecimpunctata</i>	Coccinellidae (L.heersbeestjes)
52	Grote bietensnuitkever ^{HS}	<i>Barynotus obscurus</i>	Curculionidae (Snuitkevers)
53	<i>Larinus turbinatus</i>	<i>Larinus turbinatus</i>	Curculionidae (Snuitkevers)
54	Gevlekte aardsnuitkever	<i>Liophloeus tessulatus</i>	Curculionidae (Snuitkevers)
55	Trage snuitor	<i>Liparus germanus</i>	Curculionidae (Snuitkevers)
56	Duinlapsnuitkever?	<i>Otiorhynchus atroapterus</i>	Curculionidae (Snuitkevers)
57	<i>Pissodes piceae?</i>	<i>Pissodes piceae</i>	Curculionidae (Snuitkevers)
58	Grauwbruine dennensnuitkever ^{HS}	<i>Strophosoma capitatum</i>	Curculionidae (Snuitkevers)
59	Grijshaarkever	<i>Dascillus cervinus</i>	Dascillidae (Withaarkevers)
60	Muisgrijze kniptor	<i>Agrypnus murinus</i>	Elateridae (Kniptorren)
61	Rode kamkniptor	<i>Anostirus purpureus</i>	Elateridae (Kniptorren)
62	<i>Ctenicera cuprea</i>	<i>Ctenicera cuprea</i>	Elateridae (Kniptorren)
63	Voelhorenkniptor	<i>Ctenicera pectinicornis</i>	Elateridae (Kniptorren)
64	Gerande kniptor ^{HS}	<i>Dalopius marginatus</i>	Elateridae (Kniptorren)
65	<i>Ectinus aterrimus?</i>	<i>Ectinus aterrimus</i>	Elateridae (Kniptorren)
66	<i>Melanotus villosus?</i>	<i>Melanotus villosus</i>	Elateridae (Kniptorren)
67	Glanzende kniptor?	<i>Selatosomus aeneus</i>	Elateridae (Kniptorren)
68	<i>Sericus brunneus</i> ^{HS}	<i>Sericus brunneus</i>	Elateridae (Kniptorren)
69	Voorjaarsmestkever ^{HS}	<i>Geotrupes vernalis</i>	Geotrupidae (Echte mestkevers)
70	Klein vliegend hert	<i>Dorcus parallelipedus</i>	Lucanidae (Vliegende herten)
71	Roodtipbasterdweeckschild ^{HS}	<i>Malachius bipustulatus</i>	Melyridae (Bloemweeckschilden)
72	<i>Oedemera femorata</i> ^{HS}	<i>Oedemera femorata</i>	Oedemeridae (Schijnboktorren)
73	<i>Oedemera flavipes</i>	<i>Oedemera flavipes</i>	Oedemeridae (Schijnboktorren)
74	Fraaie schijnbok	<i>Oedemera nobilis</i>	Oedemeridae (Schijnboktorren)
75	Dikdijkever ^{HS}	<i>Oedemera podagrariae</i>	Oedemeridae (Schijnboktorren)
76	Zwartkopvuurkever ^{JJ}	<i>Pyrochroa coccinea</i>	Pyrochroidae (Vuurkevers)
77	Roodkopvuurkever	<i>Pyrochroa serraticornis</i>	Pyrochroidae (Vuurkevers)
78	Gouden tor ^{HS}	<i>Cetonia aurata</i>	Scarabaeidae
79	Blauwe hoplie	<i>Hoplia coerulea</i>	Scarabaeidae
80	Rouwende gouden tor	<i>Oxythyrea funesta</i>	Scarabaeidae
81	Rozenkever	<i>Phyllopertha horticola</i>	Scarabaeidae
82	Protaetia morio	<i>Protaetia morio</i>	Scarabaeidae
83	Penseelkever (fasciatus)	<i>Trichius fasciatus</i>	Scarabaeidae

	<i>Nederlandse naam</i>	<i>Latijnse naam</i>	<i>Familie</i>
84	Penseelkever (gallicus / "zonatus" auct.)	Trichius gallicus gallicus	Scarabaeidae
85	Behaarde gouden tor	Tropinota hirta	Scarabaeidae
86	Kortvleugelboorkever	Valgus hemipterus	Scarabaeidae
87	Slakkenaaskever	Phosphuga atrata	Silphidae (Aaskevers)
88	Donkere aaskever ^{JJ}	Silpha obscura	Silphidae (Aaskevers)
89	Boletenzwartlijfje ^{HS}	Diaperis boleti	Tenebrionidae (Zwartlijven)
90	Gonodera luperus ^{HS}	Gonodera luperus	Tenebrionidae (Zwartlijven)
91	Omoplus spec.	Omoplus spec.	Tenebrionidae (Zwartlijven)
92	Cytilus sericeus ^{HS}	Cytilus sericeus	- (Pilkevers)

Rode kamkniptor ♀ (© Marcel Mutsaers)

Blauwe hoplie (© Marcel Mutsaers)

Geelzwarte ribbelboktor (© Marcel Mutsaers)

Beemdkroonboktor (© Marcel Mutsaers)

Roodkopvuurkever ♂ (© Marcel Mutsaers)

Blauwe berggoudhaan (© Marcel Mutsaers)

De keversoortenlijst gaat richting de 100 waargenomen soorten, een flink aantal! Een fraai getekende kniptor was de Rode kamkniptor, welke werd waargenomen in het dal van de Loire. Aan de vorm van de antennen is te zien dat dit een vrouwelijk exemplaar is. Jan had het eerder op de dag al over de felgekleurde Blauwe hoplie en ook deze werd later op deze dag waargenomen. Er waren tijdens de reis diverse boktorsoorten te zien, waarbij de Beemkroonboktor meerdere keren werd gezien. Naast een mannelijk exemplaar van de Roodkopvuurkever werd door Jan ook nog een Zwartkopvuurkever waargenomen. De Blauwe berggoudhaan schijnt best zeldzaam te zijn.

Wantsen, cicaden en plantenluizen

	<i>Nederlandse naam</i>	<i>Latijnse naam</i>	<i>Familie</i>
1	Bloedcicade	<i>Cercopis vulnerata</i>	Cercopidae (Bloedcicaden)
2	Oogstreeprandwants ^{HS}	<i>Ceraleptus lividus</i>	Coreidae (Randwantsen)
3	Zuringrandwants	<i>Coreus marginatus</i>	Coreidae (Randwantsen)
4	Bruine getande randwants ^{HS}	<i>Coriomeris denticulatus</i>	Coreidae (Randwantsen)
5	Smalle randwants ^{JJ}	<i>Gonocerus acuteangulatus</i>	Coreidae (Randwantsen)
6	Haploprocta sulcicornis ^{HS}	<i>Haploprocta sulcicornis</i>	Coreidae (Randwantsen)
7	Bladpootrandwants	<i>Leptoglossus occidentalis</i>	Coreidae (Randwantsen)
8	Schapenzuringrandwants ^{HS}	<i>Spathocera dalmanii</i>	Coreidae (Randwantsen)
9	Kleine praalridderwants ^{WF}	<i>Horvathiolus superbus</i>	Lygaeidae (Bodemwantsen)
10	Slanklijfsapwants ^{HS}	<i>Ischnodemus sabuleti</i>	Lygaeidae (Bodemwantsen)
11	Praalridderwants	<i>Melanocoryphus albomaculatus</i>	Lygaeidae (Bodemwantsen)
12	Doorncicade ^{HS}	<i>Centrotus cornutus</i>	Membracidae (Doorncicaden)
13	<i>Brachycoleus triangularis</i>	<i>Brachycoleus triangularis</i>	Miridae (Blindwantsen)
14	<i>Capsodes flavomarginatus</i> ^{HS}	<i>Capsodes flavomarginatus</i>	Miridae (Blindwantsen)
15	Rolklaverkorkopje ^{HS}	<i>Capsodes gothicus</i>	Miridae (Blindwantsen)
16	Duinkorkopje	<i>Capsodes sulcatus</i>	Miridae (Blindwantsen)
17	Zwarte capsus ^{HS}	<i>Capsus ater</i>	Miridae (Blindwantsen)
18	Aardappelprachtblindwants ^{HS}	<i>Closterotomus norwegicus</i>	Miridae (Blindwantsen)
19	Rode halsbandwants ^{HS}	<i>Deraeocoris ruber</i>	Miridae (Blindwantsen)
20	Zesvlekprachtblindwants ^{HS}	<i>Grypocoris sexguttatus</i>	Miridae (Blindwantsen)
21	Veldsalieblindwants ^{HS}	<i>Hadrodemus m-flavum</i>	Miridae (Blindwantsen)
22	Horistus orientalis ^{HS}	<i>Horistus orientalis</i>	Miridae (Blindwantsen)
23	Grote bonte graswants ^{HS}	<i>Leptopterna dolabrata</i>	Miridae (Blindwantsen)
24	Streepdijblindwants ^{HS}	<i>Plagiognathus arbustorum</i>	Miridae (Blindwantsen)
25	Geel-zwarte walstrowants ^{HS}	<i>Polymerus unifasciatus</i>	Miridae (Blindwantsen)
26	Gewone smallijf ^{HS}	<i>Stenodema laevigata</i>	Miridae (Blindwantsen)
27	Grasbloemwants ^{HS}	<i>Stenotus binotatus</i>	Miridae (Blindwantsen)
28	Mijterschildwants	<i>Aelia acuminata</i>	Pentatomidae (Schildwantsen)
29	Beemdkroonschildwants ^{JJ}	<i>Carpocoris fuscispinus</i>	Pentatomidae (Schildwantsen)
30	Knoopkruidschildwants ^{HS}	<i>Carpocoris purpureipennis</i>	Pentatomidae (Schildwantsen)
31	Bessenschildwants	<i>Dolycoris baccarum</i>	Pentatomidae (Schildwantsen)
32	Kleefkruidschildwants ^{HS}	<i>Dyroderes umbraculatus</i>	Pentatomidae (Schildwantsen)
33	Koolschildwants ^{HS}	<i>Eurydema oleracea</i>	Pentatomidae (Schildwantsen)
34	Sierlijke schildwants ^{HS}	<i>Eurydema ornata</i>	Pentatomidae (Schildwantsen)
35	Pyjamaschildwants	<i>Graphosoma italicum</i>	Pentatomidae (Schildwantsen)
36	Rupsenschildwants	<i>Jalla dumosa</i>	Pentatomidae (Schildwantsen)
37	Zuidelijke groene schildwants ^{HS}	<i>Nezara viridula</i>	Pentatomidae (Schildwantsen)
38	Roodpootschildwants ^{JJ}	<i>Pentatoma rufipes</i>	Pentatomidae (Schildwantsen)
39	Zuidelijke schildwants ssp. vernalis	<i>Peribalus strictus vernalis</i>	Pentatomidae (Schildwantsen)
40	Bosbessschildwants ^{HS}	<i>Rubiconia intermedia</i>	Pentatomidae (Schildwantsen)
41	Maanschildwants	<i>Staria lunata</i>	Pentatomidae (Schildwantsen)

	<i>Nederlandse naam</i>	<i>Latijnse naam</i>	<i>Familie</i>
42	Schaarse pantserwants ^{HS}	Eurygaster maura	Scutelleridae (Pantserwantsen)
43	Odontotarsus purpureolineatus	Odontotarsus purpureolineatus	Scutelleridae (Pantserwantsen)
44	Brilglasvleugelwants ^{HS}	Stictopleurus abutilon	- (Glasveugelwantsen)
45	Berkenkielwants ^{WF}	Elasmotherus interstinctus	- (Kielwantsen)
46	Geelrandkromsprietwants ^{HS}	Camptopus lateralis	- (Kromsprietwantsen)
47	Aphrophora alni ^{HS}	Aphrophora alni	- (Schuimcicaden)
48	Miersikkelwants ^{HS}	Himacerus mirmicoides	- (Sikkelwantsen)
49	Vuurwants ^{HS}	Pyrrhocoris apterus	- (Vuurwantsen)

Brachycoleus triangularis (© Marcel Mutsaers)

Praalridderwants (© Marcel Mutsaers)

Hierboven is duidelijk te zien dat er iemand met een sleepnet aanwezig was in de groep, de meeste wantsenwaarnemingen zijn namelijk van Herman Sieben.

Sprinkhanen en krekels

	<i>Nederlandse naam</i>	<i>Latijnse naam</i>	<i>Familie</i>
1	Veldkrekkel	Gryllus campestris	Gryllidae (Krekels)
2	Veldsprinkhaan spec. (nimf)	Gomphocerinae indet.	Acrididae (Veldsprinkhanen)
3	Groene Bergsprinkhaan (nimf)	Miramella alpina	Acrididae (Veldsprinkhanen)
4	Gewoon doortje?	Tetrix undulata	Tetrigidae (Doornsprinkhanen)
5	Bramensprinkhaan? (nimf)	Pholidoptera griseoptera	Tettigoniidae (Sabelsprinkhanen)
6	Dikbuiksprinkhaan (nimf)	Polysarcus denticauda	Tettigoniidae (Sabelsprinkhanen)
7	Grote groene sabelsprinkhaan (nimf)	Tettigonia viridissima	Tettigoniidae (Sabelsprinkhanen)

Geleedpotigen

	<i>Nederlandse naam</i>	<i>Latijnse naam</i>	<i>Familie</i>
1	Esdoornknobbelmijt ^{HS}	Aceria cephalonea	- (Galmijten)
2	Meelbesmijt ^{HS}	Eriophyes arianus	- (Galmijten)
3	Eikenbladspinn ^{HS}	Aculepeira ceropegia	Araneidae (Kruisspinnachtigen)
4	Brede wielwebspinn	Agalenatea redii	Araneidae (Kruisspinnachtigen)
5	Driestreepspinn ^{HS}	Mangora acalypha	Araneidae (Kruisspinnachtigen)
6	Heidewielwebspinn ^{HS}	Neoscona adianta	Araneidae (Kruisspinnachtigen)
7	Wolfspinn (Pardosa) spec.	Pardosa spec.	Lycosidae (Wolfspinnen)
8	Bonte grassspinnspinn	Evarcha arcuata	Salticidae (Spinnspinnen)
9	Bonte spinnspinn ^{HS}	Evarcha falcata	Salticidae (Spinnspinnen)
10	Gewone kameleonspinn ^{HS}	Misumena vatia	Thomisidae (Krabbspinnen)
11	Blinkende krabbspinn	Synema globosum	Thomisidae (Krabbspinnen)

12	Krabspin spec. ^{WF}	Thomisidae spec.	Thomisidae (Krabspinnen)
13	Bloemkrabspin ^{JJ}	Thomisus onustus	Thomisidae (Krabspinnen)
14	Struikhangmatspin ^{HS}	Neriere peltata	- (Hangmatspinnen)
15	Groene jachtspin ^{HS}	Micrommata virescens	- (Jachtkrabspinnen)
16	Kraamwebspin ^{HS}	Pisaura mirabilis	- (Kraamwebspinnen)
17	Prachtlynxspin ^{HS}	Oxyopes ramosus	- (Lynxspinnen)
18	Kleine dikkaak ^{HS}	Pachygnatha degeeri	- (Strekspinnen)
19	Strekspin spec. ^{WF}	Tetragnatha spec.	- (Strekspinnen)
20	Gewone hooiwagen ^{HS}	Phalangium opilio	Phalangiidae (Echte hooiwagens)
21	Platybunus pinetorum	Platybunus pinetorum	Phalangiidae (Echte hooiwagens)
22	Californische rivierkreeft	Pacifastacus leniusculus	Astacidae (Europese rivierkreeften)
23	Zwartkoppissebed ^{HS}	Porcellio spinicornis	Porcellionidae

Dikbuiksprinkhaan ♀ (nimf) (© Marcel Mutsaers)

Blinkende krabspin ♀ (© Marcel Mutsaers)

Ook hier de meeste waarnemingen van degene met het sleepnet, Herman Sieben.

Insecten (overig)

	Nederlandse naam	Latijnse naam	Familie
1	Vlinderhaft	Libelloides coccajus	Ascalaphidae (Vlinderhaften)
2	Gewone gaasvlieg	Chrysopa perla	Chrysopidae (Gaasvliegen)
3	Boskakerlak ^{HS}	Ectobius sylvestris	Ectobiidae
4	Geringde driestaart	Serratella ignita	Ephemerellidae (Driestaarten)
5	Driehoektweestaart	Epeorus assimilis	Heptageniidae (Platte haften)
6	Rhithrogena semicolorata-gr.	Rhithrogena semicolorata-gr.	Heptageniidae (Platte haften)
7	Limnephilus vittatus ^{HS}	Limnephilus vittatus	Limnephilidae
8	Stenophylax permistus ^{HS}	Stenophylax permistus	Limnephilidae
9	Gewone beeksteenvlieg?	Nemoura cinerea	Nemouridae (Beeksteenvliegen)
10	Bergschorpioenvlieg	Panorpa alpina	Panorpidae (Schorpioenvliegen)
11	Gewone schorpioenvlieg	Panorpa communis	Panorpidae (Schorpioenvliegen)
12	Duitse schorpioenvlieg	Panorpa germanica	Panorpidae (Schorpioenvliegen)
13	Weideschorpioenvlieg	Panorpa vulgaris	Panorpidae (Schorpioenvliegen)
14	Dinocras cephalotes	Dinocras cephalotes	Perlidae (Borstelsteenvliegen)
15	Philopotamus spec.	Philopotamus spec.	Philopotamidae
16	Hangaderkameel	Atlantoraphidia maculicollis	Raphidiidae
17	Gevorkte geelvlekkameel ^{HS}	Xanthostigma xanthostigma	Raphidiidae
18	Gewone slijkvlieg ^{JJ}	Sialis lutaria	- (Slijkvliegen)

Vlinderhaft ♀ (© Marcel Mutsaers)

Geringde driestaart ♂ (© Marcel Mutsaers)

Bergschorpioenvlieg ♀ (© Marcel Mutsaers)

Dinocras cephalotes (© Marcel Mutsaers)

Misschien wel de leukste insecten om tegen te komen deze reis, waren voor mij persoonlijk de vlinderhaften die we voornamelijk zagen rondom Château de Couzan. Ik had dergelijke dieren nog nooit in werkelijkheid gezien! Als verschijning en in de vlucht lijken ze een beetje op een kruising tussen een vlinder en een libel, maar het is geen van beide, ze vormen een geheel eigen orde binnen de insectenwereld: de Ascalaphidae. Bij zonnig weer waren ze druk aan het vliegen, bij bewolking gingen ze zitten.

Voor wat betreft de Geringde driestaart (hoort bij de eendagsvliegen) en de *Dinocras cephalotes* (hoort bij de steenvliegen) even een slag om de arm omdat dit voor mij niet zo'n bekende families zijn. Van de schorpioenvliegfamilie zagen we: de Gewone, de Duitse, de Weide- en de Bergschorpioenvlieg. Deze laatste is in Nederland zeldzaam en komt alleen voor in Zuid-Limburg.

Ook waargenomen, geen insecten

	<i>Nederlandse naam</i>	<i>Latijnse naam</i>	<i>Familie</i>
1	Westelijke Smaragdhagedis	<i>Lacerta bilineata</i>	Lacertidae (Echte Hagedissen)
2	Muurhagedis	<i>Podarcis muralis</i>	Lacertidae (Echte Hagedissen)
3	Levendbarende hagedis	<i>Zootoca vivipara</i>	Lacertidae (Echte Hagedissen)
4	Adder ^{JJ}	<i>Vipera berus</i>	Vipera (Adders)
5	Springkikker	<i>Rana dalmatina</i>	Ranidae (Kikkers)
6	Bruine kikker ^{JJ}	<i>Rana temporaria</i>	Ranidae (Kikkers)
7	Duistere wegslak	<i>Arion ater</i>	Arionidae (Wegslakken)
8	Steenbikker	<i>Helicogona lapicida</i>	Helicidae (Tuinslakken e.a.)

Geraadpleegde literatuur en websites:

- Albouy V. & Richard D., '*Veldgids Kevers van Europa*' (2019), KNNV Uitgeverij Zeist
- Bot S. & van de Meutter F., '*Veldgids Zweefvliegen*' (2019), KNNV Uitgeverij Zeist
- Brock P.D., '*A photographic guide to Insects of Southern Europe & the Mediterranean*' (2017), Pisces Publications
- Dijkstra K.D.B. & Lewington R., '*Libellen van Europa*' (3^e druk 2016), Kosmos uitgevers Utrecht/Antwerpen
- Falk S. & Lewington R., '*Veldgids Bijen voor Nederland en Vlaanderen*' (2017), Kosmos uitgevers Utrecht/Antwerpen
- GBIF: www.gbif.org/species/search
- Lacourt J., '*Sawflies of Europe – Hymenoptera of Europe 2*' (2020), NAP Editions France
- Michez D., Rasmont P., Terzo M. & Vereecken N.J., '*Bees of Europe – Hymenoptera of Europe 1*' (2019), NAP Editions France
- Observations.org: <https://observation.org/>
- Schulten A., '*Zweefvliegen van Nederland en België*' (1^e druk 2018), Jeugdbondsuitgeverij 's Gavenland
- Smit J., '*Veldtabel wolzwevers van de Benelux*' (2017), Jeugdbondsuitgeverij 's Gavenland
- Tolman T. & Lewington R., '*Dagvlinders, veldgids voor Europa en Noordwest-Afrika*' (herziene editie 2017), Kosmos uitgevers Utrecht/Antwerpen
- van den Broek R. & Schulten A., '*Veldgids voor de roofvliegen van Nederland en België*' (2017), Jeugdbondsuitgeverij 's Gavenland
- Waring P., Townsen M. & Lewington R., '*Nachtvlinders, de nieuwe veldgids voor Nederland en België*' (4^e druk juni 2018), Kosmos uitgevers Utrecht/Antwerpen

De verscheidenheid aan soorten wilde orchideeën in de Monts du Forez is niet groot, maar het aantal planten dat we vinden is soms indrukwekkend. Het voorjaar is dit jaar vroeg begonnen, maar daarna is in april en mei veel regen gevallen. Van de vroege orchideeën uit de eerste warme voorjaarsgolf vinden we alleen nog de uitgebloeide stengels op de rozetten. Zo zien we in een mediterrane wegberm in de buurt van Sail-sous-Couzan in het zaad geschoten mannetjesorchissen (*Orchis mascula*). En in een bos aan de beekrand van de Lignon, een riviertje niet ver van St. Georges-en-Couzan, vinden we een uitgebloeid vogelnestje (*Neottia nidus-avis*). In de bosrand, waar meer schaduw is, staat ook nog een mooie, frisse variant.

De orchideeën-soort die het meest talrijk is en die we op uiteenlopende plaatsen aantreffen is de *Dactylorhiza*-familie, ook wel aanduiden als 'handekenskruid'. Deze soort staat niet alleen bekend om een wijde verspreiding, maar ook om de vele ondersoorten en tussenvormen en dus een grote variatie. Ook in de Monts du Forez ervaar je dit onmiddellijk. Op de eerste excursiedag zien we vanuit de auto op verschillende plekken al veldjes met daarin handekenskruid. Aangekomen op zo'n 1400 meter op Col du Béal, in een ruig open landschap met hier en daar wat struweel, kan ik een eerste exemplaar van deze soort op mijn gemak bekijken. Het is een mooie, grote plant, getooid met

lichtpaarse bloemen (Afb. 1 en 2). Mijn eerste reactie is: de bosorchis (*Dactylorhiza fuchsii*). Maar is dat ook zo? In de dagen die volgen ontdekken we dat de meest voorkomende soort handekenskruid in de Monts du Forez niet de bosorchis is, maar de gevlekte orchis (*Dactylorhiza maculata*). Op allerlei plaatsen zien we er tientallen, en soms wel meer dan honderd, bloeiende planten bij elkaar staan. De spreiding van beide soorten door Europa overlappen elkaar dan ook vaak, zo laat mijn orchideeëngids (Griebel & Presser, 2021) zien.

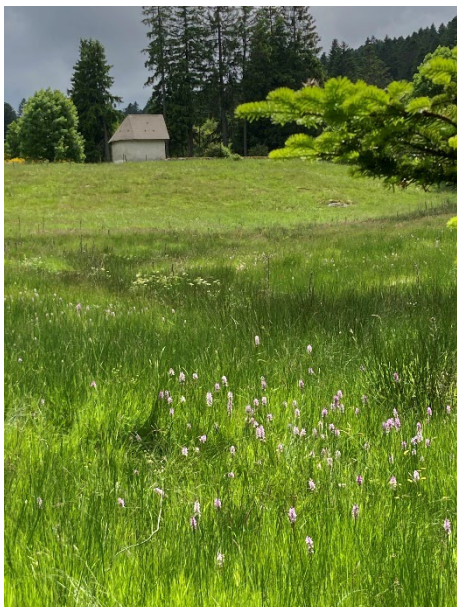

Afb. 1 Eerste handekenskruid
(© Annemieke van Drenth)

Afb. 2 Handekenskruid
(© Annemieke van Drenth)

Een indrukwekkende vindplek van deze soort is ook het terrein rond de bedevaartskapelletjes, behorend bij de L'Hermitage, het klooster op zo'n 1100 meter waar we logeren. De vindplaats wordt gevormd door een nat weidegebied, omgeven door dichte bossen. In de verschillende weiltes staan grote groepen gevlekte orchissen uitbundig in bloei (Afb. 3). De planten voldoen morfologisch aan het meest doorslaggevende determinatie-criterium voor de soort: de vorm van de bloemlip (Afb. 4). Het puntje van de onderlip van de bloem (de middenlob) steekt – als het er al is – niet echt uit, maar vormt min of meer één geheel met de onderrand van de bloem (de buitenste lobben) (Afb. 5). Maar, zo weten we uit *Kreutz's Orchideeën van de Benelux I* (p. 325) 'in de loop der tijd zijn talloze ondersoorten en variëteiten beschreven' die zowel in bloemvorm en –tekening als in stengel- en bladtekening kunnen verschillen. Daarbij wijst onze Nederlandse orchideeën-goeroe op het onderscheid tussen de (genetische) variatiebreedte van de soort en de verschillen op grond van ecologische factoren. Onlangs schreef Van den Bussche (2023) over vragen die spelen rond de soortvorming bij *Dactylorhiza's* dat we hier te maken hebben met een ware 'Gordiaanse knoop'. Die kan niet makkelijk ontward worden, en al helemaal niet enkel door observaties met oog

Afb. 3 Bij L'Hermitage
(© Annemieke van Drenth)

Afb. 4 Gevlekte orchis
(© Annemieke van Drenth)

Afb. 5 Vorm lip Gevlekte orchis
(© Annemieke van Drenth)

of camera. Ingewikkelde erfelijkheidskwesties en fenologische verschillen tussen planten gerelateerd aan hun omgeving, zijn maar moeilijk los van elkaar in kaart te brengen. Daarvoor zijn bovendien meerjarige studies van populaties op dezelfde plek nodig. En dan is er nog het feit dat bosorchissen en gevlekte orchissen in de soort-geschiedenis dicht bij elkaar zitten. Dat laten ook de populaties in Monts du Forez ons zien. In een prachtig weilte vol *Narcissus poetica* vinden we een groepje handekenskruiden dat in mijn ogen wel degelijk van

de bosorchis-soort (*Dactylorhiza fuchsii*) is (Afb. 6). Deze planten tonen niet alleen de kenmerkende fierheid van stengel en bloemen, aan de onderkant van iedere bloem zien we het pregnant uitstekend puntje van de middenlob (Afb. 7). De Gordiaans knoop ontwar ik niet, maar de ervaring van schoonheid is er niet minder om.

Die schoonheid treffen we ook bij de bergnachtorchis (*Platanthera chloranta*). Het eerste exemplaar staat al aan de weg naar ons klooster (Afb. 8). We vinden ze ook, druipend van de regen in een moerasgebiedje niet ver van onze verblijfplaats, in drassige hooilanden. Op onze tocht om Pierre-sur-Haute zien we nog twee planten die waarschijnlijk ook van deze soort zijn (Afb. 9). Determinatie is onzeker omdat we daarvoor een blik in de bloem nodig hebben.

Afb. 6 Bosorchis
(© Annemieke van Drenth)

Afb. 7 Vorm lip Bosorchis
(© Annemieke van Drenth)

Het zou ook de andere nachtorchis-soort kunnen zijn: de welriekende (*Platanthera bifolia*). Iets verderop vinden we nog een andere orchidee-plant, ook niet in bloei. De bladeren en de vorm van de knoppen verraden een soort die wel past in deze biotoop: de witte muggenorchis (*Pseudorchis albida*) (Afb. 10).

Afb. 8 Nachtorchis, Afb. 9 Nachtorchis, Afb. 10 Witte muggenorchis (© Annemieke van Drenth)

De laatste orchideeënsoort die we vonden op onze tochten in de Monts du Forez was er een met weer relatief veel exemplaren. Deze soort stond rond het kasteel van Couzan waar we twee keer rondkeken. Het gaat om de bokkenorchis (*Himantoglossum hircinum*) (Afb. 11). De soort dankt zijn naam aan de geur die de plant verspreidt. Deze keer heb ik daar overigens niet veel van geroken, al lag ik er soms dicht onder. Misschien kwam dat door de betovering van al die wulps tollende bloemblaadjes (Afb. 12). Gelukkig is de soort steeds vaker ook weer in Nederland te zien.

Afb. 11 Bokkenorchissen
(© Annemieke van Drenth)

Afb. 12 Bokkenorchis
(© Annemieke van Drenth)

Waargenomen Orchideeën

	<i>Nederlandse naam</i>	<i>Latijnse naam</i>
1	Bosorchis	Dactylorhiza fuchsii
2	Gevlekte orchis	Dactylorhiza maculata
3	Bokkenorchis	Himantoglossum hircinum
4	Vogelnestje	Neottia nidus-avis
5	Mannetjesorchis	Orchis mascula
6	Welriekende orchis?	Platanthera bifolia
7	Bergnachtorchis	Platanthera chloranta
8	Witte muggenorchis?	Pseudorchis albida

Literatuur:

- Griebel, Norbert & Helmut Presser (2021). *'Orchideen – Europa's'*. Stuttgart: Kosmos.
- Kreutz, C.A.J. (2019). *'Orchideeën van de Benelux. Deel 1'*. Sint Geertruid: Kreutz Publishers.
- Van den Bussche, Walter (2023). *'Excursieverslag Vlaamse Oostkust (6 juni 2022) met een uitweiding over soortvorming bij Dactylorhiza.'* In Liparis. Mededelingen van de S.E.M.O en W.E.O. (KNNV), jrg 29 pp.20-35.

Waargenomen mossen

Tijdens de excursies heb ik onder andere aandacht besteed aan de aanwezige mossen. Vochtige bossen en zuur gesteente (graniet of gneis) bieden hier veel (zeldzame) mossen een groeiplaats. Kalk minnende soorten ontbreken vrijwel volledig. Er komen veel soorten voor die in Nederland zeer zeldzaam zijn of zelfs ontbreken. Hier leer je deze soorten dan ook beter (her-)kennen. Ik heb materiaal verzameld om thuis met de microscoop te determineren. Dit betrof mossen die met een loep in het veld moeilijk of niet op naam te brengen zijn. Er zijn met de microscoop thuis nog 26 mossen zeker op naam gebracht. De lijst van 109 mossen geeft slechts een indicatie van de soorten die in de door ons bezochte gebieden voorkomen; daarvoor is te beperkt naar mossen gekeken.

De hellingen in beuken en sparrenbossen zijn rijkelijk begroeid met Pluimstaartmos, Glanzend etagemos, Groot varentjesmos, Gewoon thujamos, Gerimpeld platmos en Groot gaffeltandmos. Op vochtige plekken in het bos zijn 3 soorten schoffelmos (een levermos) verzameld. Op ontschorste, rottende boomstammen groeien levermossen als Neptunusmos, Krulbladmos en soms Boomfranjesmos, Op vochtige steile kantjes groeit veel Nerflevermos. In het beekdal bij Pont Neuf groeide ook Gewoon appelmos tegen een vochtige, granieten wand. Het mos heeft fraaie, appelvormige kapsels op lange steeltjes. In hoogveen zijn roodgekleurde veenmossen als Hoogveenveenmos, Stijf veenmos en Glanzend veenmos algemeen. In vochtige heide groeit Kussentjesveenmos. Op graniet en droge heide zijn een aantal zilverwit ogende mossen (de bladpunten bevatten geen bladgroen) gevonden zoals Recht granietmos, Stergranietmos, Wollige bisschopsmuts en Hunebedbisschopsmuts.

	Latijnse naam	Nederlandse naam		Latijnse naam	Nederlandse naam
1	<i>Amblystegium serpens</i>	Gewoon pluisdraadmos	56	<i>Metzgeria furcata</i>	Gewoon boomvorkje
2	<i>Archidium alternifolium</i>	Oermos	57	<i>Mnium hornum</i>	Gewoon sterrenmos
3	<i>Atrichum undulatum</i>	Groot rimpelmos	58	<i>Neckera crispa</i>	Groot kringmos
4	<i>Aulacomnium andogynum</i>	Gewoon knopjesmos	59	<i>Nowellia curvifolia</i>	Krulbladmos
5	<i>Aulacomnium palustre</i>	Roodviltmos	60	<i>Orthotrichum affine</i>	Gewone haarmuts
6	<i>Barbula convoluta</i>	Gewoon smaragdsteeltje	61	<i>Orthotrichum diaphanum</i>	Grijze haarmuts
7	<i>Barbula unguiculata</i>	Kleismaragdsteeltje	62	<i>Orthotrichum lyellii</i>	Broedhaarmuts
8	<i>Bartramia pomiformis</i>	Gewoon appelmos	63	<i>Orthotrichum pallens</i>	Kale haarmuts
9	<i>Brachythecium albicans</i>	Bleek dikkopmos	64	<i>Orthotrichum striatum</i>	Gladder haarmuts
10	<i>Brachythecium rutabulum</i>	Gewoon dikkopmos	65	<i>Pellia epiphylla</i>	Gewon plakkaatmos
11	<i>Bryum alpinum</i>	Prachtknikmos	66	<i>Philonotis fontana</i>	Beekstaartjesmos
12	<i>Bryum argenteum</i>	Zilvermos	67	<i>Plagiochila asplenioides</i>	Groot varentjesmos
13	<i>Bryum barnesii</i>	Geelkorrelknikmos	68	<i>Plagiochila porelloides</i>	Klein varentjesmos
14	<i>Bryum capillare</i>	Gedraaid knikmos	69	<i>Plagiomnium affine</i>	Rond boogsterrenmos
15	<i>Bryoerythrophyllum recurvirostre</i>	Oranje steeltje	70	<i>Plagiomnium elatum</i>	Geel boogsterrenmos
16	<i>Calyptopogon fissa</i>	Moerasbuidelmos	71	<i>Plagiomnium undulatum</i>	Gerimpeld boogsterrenmos
17	<i>Campylopus flexuosus</i>	Boskronkelsteeltje	72	<i>Plagiothecium denticulatum</i>	Glanzend platmos
18	<i>Campylopus introflexus</i>	Grijskronkelsteeltje	73	<i>Plagiothecium laetum</i>	Klein platmos
19	<i>Campylopus pyriformis</i>	Breekblaadje	74	<i>Plagiothecium undulatum</i>	Gerimpeld platmos
20	<i>Cephalozia bicuspidata</i>	Gewoon maanmos	75	<i>Pleurozium schreberi</i>	Bronsmos
21	<i>Cephalozia connivens</i>	Glanzend maanmos	76	<i>Pogonatum aloides</i>	Gewone viltmuts
22	<i>Ceratodon purpureus</i>	Gewoon purpersteeltje	77	<i>Pogonatum urnigerum</i>	Grote viltmuts
23	<i>Chiloscyphus polyanthus</i>	Lippenmos	78	<i>Polytrichum commune</i>	Gewoon haarmos
24	<i>Cirriphyllum piliferum</i>	Haarspitsmos	79	<i>Polytrichum formosum</i>	Fraai haarmos
25	<i>Cryphaea heteromalla</i>	Vliermos	80	<i>Polytrichum juniperinum</i>	Zandhaarmos
26	<i>Dicranella heteromalla</i>	Gewoon pluissjesmos	81	<i>Polytrichum piliferum</i>	Ruig haarmos
27	<i>Dicranum majus</i>	Groot gaffeltandmos	82	<i>Pseudoscleropodium purum</i>	Groot laddermos
28	<i>Dicranum scoparium</i>	Gewoon gaffeltandmos	83	<i>Pseudotaxophyllum elegans</i>	Gewoon pronkmos
29	<i>Didymodon luridus</i>	Breed dubbeltandmos	84	<i>Ptilidium pulcherrimum</i>	Boomfranjesmos
30	<i>Didymodon rigidulus</i>	Broeddubbeltandmos	85	<i>Racomitrium heterostichum</i>	Hunebedbisschopsmuts
31	<i>Didymodon vinealis</i>	Muurdubbeltandmos	86	<i>Racomitrium lanuginosum</i>	Wolige bisschopsmuts
32	<i>Diplophyllum albicans</i>	Nerflevermos	87	<i>Radula complanata</i>	Gewoon schijfjesmos
33	<i>Ecalypta streptocarpa</i>	Grot klokhoejde	88	<i>Rhizomnium punctatum</i>	Gewoon viltsterrenmos
34	<i>Eurhynchium striatum</i>	Geplooid snavelmos	89	<i>Rhytidiadelphus loreus</i>	Riempjesmos
35	<i>Fissidens taxifolius</i>	Kleivedermos	90	<i>Rhytidiadelphus squarrosus</i>	Gewoon haakmos
36	<i>Fontinalis antipyretica</i>	Gewoon bronmos	91	<i>Rhytidiadelphus triquetrus</i>	Pluimstaartmos
37	<i>Frullania dilatata</i>	Helmroestmos	92	<i>Scapania gracilis</i>	Gedoord schoffelmos
38	<i>Frullania fragilifolia</i>	Bros roestmos	93	<i>Scapania nemorea</i>	Bos-schoffelmos

	Latijnse naam	Nederlandse naam		Latijnse naam	Nederlandse naam
39	<i>Frullania tamariski</i>	Flesjesroestmos	94	<i>Scapania undulata</i>	Beekschoffelmos
40	<i>Grimmia pulvinata</i>	Gewoon muisjesmos	95	<i>Schistidium crassipilum</i>	Muurachterlichtmos
41	<i>Hedwigia ciliata</i>	Recht granietmos	96	<i>Sphagnum capillifolium</i>	Stijf veenmos
42	<i>Hedwigia stellata</i>	Stergranietmos	97	<i>Sphagnum compactum</i>	Kussentjesveenmos
43	<i>Homalothecium lutescens</i>	Smaragdmos	98	<i>Sphagnum denticulatum</i>	Geoord veenmos
44	<i>Homalothecium sericeum</i>	Gewoon zijdemos	99	<i>Sphagnum fallax</i> sl	Fraai veenmos sl
45	<i>Hylocomium splendens</i>	Glanzend etagemos	100	<i>Sphagnum fimbriatum</i>	Gewimperd veenmos
46	<i>Hypnum andoii</i>	Boomklauwtjesmos	101	<i>Sphagnum fuscum</i>	Bruin veenmos
47	<i>Hypnum cupressiforme</i>	Gesnaveld klauwtjesmos	102	<i>Sphagnum magellanicum</i> ag	Hoogveenveenmos
48	<i>Hypnum jutlandicum</i>	Heideklauwtjesmos	103	<i>Sphagnum palustre</i>	Gewoon veenmos
49	<i>Jungermannia gracillima</i>	Lichtrandmos	104	<i>Sphagnum squarrosum</i>	Haakveenmos
50	<i>Kindbergia praelonga</i>	Fijn laddermos	105	<i>Sphagnum subnitens</i>	Glanzend veenmos
51	<i>Lepidozia reptans</i>	Neptunusmos	106	<i>Syntrichia ruralis</i> var <i>calci-</i> <i>cola</i>	Klein duinsterretje
52	<i>Leptodictyum riparium</i>	Beekmos	107	<i>Tetraphis pellucida</i>	Viertandmos
53	<i>Lophocolea bidentata</i>	Gewoon kantmos	108	<i>Thuidium thamariscinum</i>	Gewoon thujamos
54	<i>Lophocolea heterophylla</i>	Gedrongen kantmos	109	<i>Tortula muralis</i>	Gewoon muursterretje
55	<i>Marchantia polymorpha</i>	Parapluitjesmos			

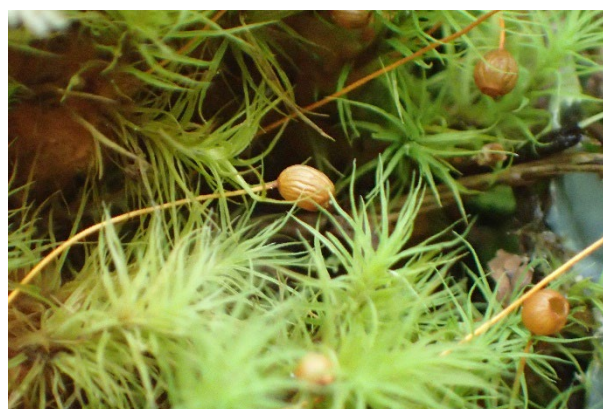
Gewone viltmuts (© Peter Eenshuistra)

Bryum alpinum (© Peter Eenshuistra)

Groot gaffeltandmos (© Peter Eenshuistra)

Appelmos (uitsnede) (© Peter Eenshuistra)

Nerflevermos (© Peter Eenshuistra)

Gerimpeld boogsterrenmos (© Marcel Mutsaers)

Geraadpleegde literatuur en websites:

- Atherton, I., S. Bosanquet & M. Lawley, 2010. 'Mosses and Liverworts of Britain and Ireland, a field guide', British Bryological Society, Colchester, England
- GBIF: www.gbif.org/species/search
- Gradstein S.R. & H.L.M van Melick, 1995, 'De Nederlandse Levermossen en Hauwmossen', Lecturis b.v. Eindhoven
- Landwehr, J. 1984, 'Nieuwe Atlas Nederlandse Bladmossen', Thieme & Cie, Zutphen
- NDFF Verspreidingsatlas: www.verspreidingsatlas.nl
- Nebel, M. & G. Philippi, 'Die Moose Baden-Württembergs', 2005, Band 1, 2 & 3, Eugen Ulmer KG.
- Siebel, H.N. en H.J. During, 2006. 'Beknopte Mosflora van Nederland en België', KNNV Uitgeverij, Utrecht

Waargenomen korstmossen

Korstmossen is één van de soortgroepen waarnaar ik gekeken heb. De lijst geeft daarom geen compleet beeld van de voorkomende soorten. Bovendien kunnen niet alle korstmossen in het veld met zekerheid op naam gebracht worden. Veel kleine korsten kunnen alleen microscopisch met zekerheid op naam gebracht worden. Chemische reagentia voor kleurreacties of U-licht waren niet beschikbaar. Een aantal soorten is thuis op basis van foto's op naam gebracht. Slechts een enkele soort is meegenomen en thuis beter bekeken. De lijst bevat alleen zekere soorten. In sommige gevallen is alleen het geslacht aangegeven. De lijst omvat desalniettemin 113 korstmossen.

De bodem in Mont de Forez bestaat uit al dan niet verweerde graniet of gneis gesteenten. Deze zijn zuur of neutraal. Kalkminnende soorten groeien hier alleen op cement. Door de schonere lucht zijn hier veel schors en steen-bewonende soorten die in Nederland op de Rode Lijst staan, hier algemeen. Bomen hangen vol of zijn begroeid met baardmossen, Purpergeweimos, Groot boerenkoolmos, Eikenmos en Gewoon schorsmos. Op steen groeien grote schildmossen, opvallende navelmossen (Umbilicaria) en veel kleine korsten (soms oranjebruin gekleurd door uitscheiding van ijzer). Leermossen groeien hier zowel op vochtige bodem als op graniet. Op een enkele oude boom nabij Col de la Loge groeien Longenmos en Klein longenmos. Op dakpannen tegenover Café "Chez Fleur" groeit Oranje wimpermos, een warmte minnende Atlantische soort die inmiddels ook in Nederland voorkomt. In heide op steengruis groeit een aantal korstmossen, die in Nederland op stuifzand voor komen zoals Plomp bekermos, Hamerblaadje, Wrattig bekermos, Varkenspootje en IJslands mos. Echt rendiermos komt in Nederland niet meer voor.

	Latijnse naam	Nederlandse naam		Latijnse naam	Nederlandse naam
1	<i>Acoraspora spec</i>	steenschubje spec.	58	<i>Melanelixia subaurifera</i>	Verstop-schildmos
2	<i>Aspicilia grisea</i>	Wrattig dambordje	59	<i>Melanohalea elegantula</i>	Sierlijk schildmos
3	<i>Athallia holocarpa</i>	Muurzonnetje	60	<i>Melanohalea exasperatula</i>	Lepelschildmos
4	<i>Baeomyces rufus</i>	Rode heikorst	61	<i>Parmelia saxatilis</i>	Steenschildmos
5	<i>Bryoria capillaris</i>	Grijs paardenhaarmos	62	<i>Parmelia sulcata</i>	Gewoon schildmos
6	<i>Bryoria fuscescens</i>	Bruin paardenhaarmos	63	<i>Parmeliopsis ambigua</i>	Avocadomos
7	<i>Calogaya pusilla</i>	Sinaasappelkorst	64	<i>Parmeliopsis hyperopta</i>	Bleek avocadomos
8	<i>Candelaria concolor</i>	Vals dooiermos	65	<i>Parmottrema reticulatum</i>	Netschildmos
9	<i>Candelariella aurella</i>	Kleine geekorst	66	<i>Peltigera canina</i>	Groot leermos
10	<i>Candelariella coralliza</i>	-	67	<i>Peltigera didactyla</i>	Soredius leermos
11	<i>Candelariella vitellina</i>	Grove geelkorst	68	<i>Peltigera membranacea</i>	Bobbelig leermos
12	<i>Catillaria chalybeia</i>	Donkere rookkorst	69	<i>Peltigera rufescens</i>	Klein leermos
13	<i>Cetraria islandica</i>	IJslands mos	70	<i>Pertusaria amara</i>	Anaskorst
14	<i>Chaenotheca furfuracea</i>	Lichtend schorssteeltje	71	<i>Phaeophyscia nigricans</i>	Klein schaduwmos
15	<i>Circinaria caesiocinerea</i>	Grijzig dambordje	72	<i>Phaeophyscia orbicularis</i>	Rond schaduwmos
16	<i>Circinaria contorta</i>	Rond dambordje	73	<i>Phlyctis argena</i>	Lichtvlekje
17	<i>Cladonia humilis</i>	Frietzak-bekermos	74	<i>Physcia adscendens</i>	Kapjesvingermos
18	<i>Cladonia borealis</i>	Plomp bekermos	75	<i>Physcia aipola</i>	Gemarmerd vingermos
19	<i>Cladonia caespiticia</i>	Greppelblaadje	76	<i>Physcia caesia</i>	Stoeprandvingermos
20	<i>Cladonia coccifera</i>	Rood bekermos	77	<i>Physcia tenella</i>	Heksenvingermos

	Latijnse naam	Nederlandse naam	Latijnse naam	Nederlandse naam	
21	<i>Cladonia coniocraea</i>	Smal bekermos	78	<i>Physconia grisea</i>	Grauw rijpmos
22	<i>Cladonia crispata</i>	Open heidestaartje	79	<i>Placynthiella uliginosa</i>	Slijmige veenkorst
23	<i>Cladonia fimbriata</i>	Kopjesbekermos	80	<i>Platismatia glauca</i>	Groot boerenkoolmos
24	<i>Cladonia floerkeana</i>	Rode heidelucifer	81	<i>Pleurostricta acetabulum</i>	Olijfschildmos
25	<i>Cladonia furcata</i>	Gevorkt heidestaartje	82	<i>Porpidea crustulata</i>	Kleine blauwkorst
26	<i>Cladonia gracilis</i>	Giraffe	83	<i>Porpidea macrocarpa</i>	Granietblauwkorst
27	<i>Cladonia grayi</i>	Bruin bekermos	84	<i>Porpidea soledizodes</i>	Dunne blauwkorst
28	<i>Cladonia macilentata</i>	Dove heidelucifer	85	<i>Pseudevernia furfuracea</i>	Purpergeweimos
29	<i>Cladonia monomorpha</i>	Wrattig bekermos	86	<i>Psilolechia lucida</i>	UV-mos
30	<i>Cladonia pyxidata</i>	Grof bekermos	87	<i>Ramalina calicaris</i>	Gleuftakmos
31	<i>Cladonia ramulosa</i>	Rafelig bekermos	88	<i>Ramalina capitata</i>	-
32	<i>Cladonia rangiferina</i>	Echt rendiermos	89	<i>Ramalina farinacea</i>	Melig takmos
33	<i>Cladonia strepsilis</i>	Hamerblaadje	90	<i>Ramalina polymorpha</i>	-
34	<i>Cladonia subulata</i>	Kronkelheidestaartje	91	<i>Rhizocarpon geograficum</i>	Gewoon landkaartmos
35	<i>Cladonia uncialis</i>	Varkenspoortje	92	<i>Rhizocarpon lecanorinum</i>	Klein landkaartmos
36	<i>Dibaeus baeomyces</i>	Roze heikorst	93	<i>Rhizocarpon reductum</i>	Donker landkaartmos
37	<i>Evernia prunastri</i>	Eikenmos	94	<i>Rusavskia elegans</i>	Rood dooiermos
38	<i>Graphis scripta</i>	Gewoon schriftmos	95	<i>Scolioosporum umbrinum</i>	Steenspiraalkorst
39	<i>Haematomma ochroleuca</i>	Witgerande stofkorst	96	<i>Stereocaulon vesuvianum</i>	Grof korrelloof
40	<i>Hypogymnia physodes</i>	Gewoon schorsmos	97	<i>Teloschistes chrysophthalmus</i>	Oranje wimpermos
41	<i>Hypogymnia tubulosa</i>	Witkopschorsmos	98	<i>Tephromela atra</i>	Zwarte schotelkorst
42	<i>Lasallia pustulata</i>	-	99	<i>Trapelia coarctata</i>	Gewoon sterschotelkje
43	<i>Lecanora argentata</i>	Bosshotelkorst	100	<i>Trapeliopsis flexuosus</i>	Blauwe veenkorst
44	<i>Lecanora chlaroothera</i>	Witte schotelkorst	101	<i>Trapeliopsis granulosa</i>	Lichte veenkorst
45	<i>Lecanora dispersa</i>	Verborgen schotelkorst	102	<i>Umbilicaria cylindrica</i>	-
46	<i>Lecanora muralis</i>	Muurschotelkorst	103	<i>Umbilicaria deusta</i>	Hunebed-navelmos
47	<i>Lecanora polytropa</i>	Geelgroene schotelkorst	104	<i>Umbilicaria grisea</i>	-
48	<i>Lecanora saligna</i>	Houtschotelkorst	105	<i>Umbilicaria polyphylla</i>	Glad navelmos
49	<i>Lecidea fuscoatra sl</i>	Gewone granietkorst sl	106	<i>Usnea filipendula</i>	Visgraatbaardmos
50	<i>Lecidella elaeochromeia</i>	Gewoon purperschaaltje	107	<i>Usnea florida</i>	Zonnetjesbaardmos
51	<i>Lepraria finkii</i>	Gelobde poederkorst	108	<i>Usnea subfloridana</i>	Gewoon baardmos
52	<i>Lepraria membranacea</i>	Geschulpte poederkorst	109	<i>Xanthoparmelia conspersa</i>	Granietschildmos
53	<i>Lepraria rigidula</i>	Grove poederkorst	110	<i>Xanthoparmelia loxodes</i>	Bruin hunebedschildmos
54	<i>Lobaria amplissima</i>	Klein longenmos	111	<i>Xanthoparmelia mougeotii</i>	Zonnetjesschildmos
55	<i>Lobaria pulmonaria</i>	Longenmos	112	<i>Xanthoria calcicola</i>	Oranje dooiermos
56	<i>Marchandiomyces corallinus</i>	-	113	<i>Xanthoria parietina</i>	Groot dooiermos
57	<i>Melanelixia fuliginosa</i>	Glanzend-steenschildmos			

Baardmos en Purpergeweimos (© Peter Eenshuistra)

Mozaiek van Landkaartmos (© Peter Eenshuistra)

Klein longenmos (© Peter Eenshuistra)

Longenmos (© Peter Eenshuistra)

Teloschistes chrysoththalmus (© Peter Eenshuistra)

Lasallia pustulata (© Peter Eenshuistra)

Geraadpleegde literatuur en websites:

- Dobson, F.S., 'Lichens, an Illustrated Guide to the British and Irish Species, 7th edition', British Lichen society / Richmond Publishing Co Ltd, 2018.
- GBIF, www.gbif.org/species/search
- Herk, K. v., A. Aptroot & L. Sparrius, 'Veldgids Korstmossen, 3e herziene druk', KNNV Uitgeverij, 2022.
- NDFV Verspreidingsatlas: www.verspreidingsatlas.nl
- Moberg, R. & I. Holmåsen, 'Lavar en Fälthandbok', Interpublishing Stockholm.1982.
- Stenros, S., S. Velmala, J. Pykälä & T. Ahti, 'Lichens of Finland', Luomus, Finland 2016.
- Wirth, V., M. Hauck & M. Schultz, 'Die Flechten Deutschlands, Band 1 & 2', Eugen Ulmer KG, 2013.

Waargenomen paddenstoelen⁴

Normaal zijn er in de zuidelijke helft van Frankrijk in juni dor de droogte niet veel paddenstoelen te verwachten, maar ook hier viel het eerste half jaar 2024 veel regen. In de vochtige sparren en beukenbossen waren dan ook verrassend veel paddenstoelen te vinden waaronder mycorrhiza soorten zoals boleten en amanieten. Fraaie of bijzondere soorten zijn gefotografeerd. Zonder microscoop of chemie kunnen echter niet alle soorten op naam gebracht worden. De lijst van 59 paddenstoelen omvat alleen zeker gedetermineerde soorten of geslachten.

Op enkele liggende beukenstammen stonden grote groepen van de Geelsteelmycena, een soort die in Nederland slechts van 2 plekken bekend is. Opvallend was ook het grote aantal Narcisamanieten onder zilverspar. Tussen veenmos stond het Gewoon veentrechttertje, een soort die ook als korstmoss op de lijst had kunnen komen. Het paddenstoeltje groeit op een algenmatje, waarmee de schimmel in symbiose leeft. Er stonden ook enkele voorjaarssoorten zoals het Beekmijtertje en de Grote schotelkluiszwam. In een beekdal stond de Abrikozenrussula met een gele hoed en okerkleurige lamellen.

	Latijnse naam	Nederlandse naam	Latijnse naam	Nederlandse naam	
1	<i>Agaricus xanthoderma</i>	Karbolchampignon	31	<i>Lichenomphalia umbelifera</i>	Gewoon veentrechttertje
2	<i>Amanita excelsa</i>	Grauwe amaniet	32	<i>Lycogala epidendrum sl</i>	Gewone boomwrat sl
3	<i>Amanita fulva</i>	Roodbruine slanke amaniet	33	<i>Lyophyllum palustre</i>	Veenmosgrauwkop
4	<i>Amanita gemmata</i>	Parelamaniet	34	<i>Marasmius oreades</i>	Weidekringzwam
5	<i>Amanita rubescens var. annosulphurea</i>	Parelamaniet (var. annosulphurea)	35	<i>Megacollybia platyphylla</i>	Breedplaatstreephoed
6	<i>Armillaria ostoyae</i>	Sombere honingzwam	36	<i>Mensularia radiata</i>	Elzenweerschijnzwam

⁴ Met medewerking van Herman Sieben en Marcel Mutsaers

	<i>Latijnse naam</i>	<i>Nederlandse naam</i>		<i>Latijnse naam</i>	<i>Nederlandse naam</i>
7	<i>Auricularia mesenterica</i>	Viltig judasoor	37	<i>Mitruula paludosa</i>	Beekmijtertje
8	<i>Boletus edulis/pinophilus</i>	Gewoon/Dennen eek- hoortjesbrood	38	<i>Mycena galericulata</i>	Helmmycena
9	<i>Coltricea perennis sl</i>	Tolzwam sl	39	<i>Mycena renati</i>	Geelsteelmycena
10	<i>Entoloma cetratum</i>	Dennensatijnzwam	40	<i>Mycetinis alliaceus</i>	Grote knoflooktaailing
11	<i>Fomes fomentarius</i>	Echte tonderzwam	41	<i>Neoboletus erythropus</i>	Gewone heksenboleet
12	<i>Fomitopsis pinicola</i>	Roodgerande houtzwam	42	<i>Panaeolus papilionaceus</i>	Franjevlekplaat
13	<i>Fuligo septica</i>	Heksenboter	43	<i>Panaeolus semiovatus</i>	Geringde vlekplaat
14	<i>Galerina paludosa</i>	Vlokkig veenmosklokje	44	<i>Paxillus involutus sl</i>	Krulzoom sl
15	<i>Ganoderma lucidum</i>	Gesteelde lakzwam	45	<i>Piptoporus betulinus</i>	Berkenzwam
16	<i>Gloeophyllum sepiarium</i>	Geelbruine plaatjeshout- zwam	46	<i>Pluteus leoninus</i>	Goudgele hertenzwam
17	<i>Gymnopus androcaseus</i>	Paardenhaartaailing	47	<i>Polyporus lepideus</i>	Voorjaarsbuisjeszwam
18	<i>Gymnopus perforans</i>	Sparrenstinktaailing	48	<i>Postia caesia</i>	Blauwe kaaszwam
19	<i>Gymnopus peronatus</i>	Scherpe collybia	49	<i>Psathyrella candolleana</i>	Bleke franjehoed
20	<i>Helvella queletii</i>	Grote schotelkluißzwam	50	<i>Rhodocollybia butyracea</i>	Botercollybia
21	<i>Hypholoma capnoides</i>	Dennenzwavelkop	51	<i>Russula cessans</i>	Duinbosrussula
22	<i>Hypholoma elongatum</i>	Bleke moeraszwavelkop	52	<i>Russula risigallina</i>	Abrikozenrussula
23	<i>Hypholoma fasciculare</i>	Gewone zwavelkop	53	<i>Stereum hirsutum</i>	Gele korstzwam
24	<i>Hypocrea pulvinata</i>	Poederige kussentjeszwam	54	<i>Stropharia semiglobata</i>	Kleefsteelstropharia
25	<i>Kuehneromyces mutabilis</i>	Stobbezammetje	55	<i>Trametes hirsuta</i>	Ruig elfenbankje
26	<i>Laccaria laccata</i>	Gewone fopzwam	56	<i>Trametes versicolor</i>	Gewoon elfenbankje
27	<i>Lactarius rufus</i>	Rossige melkzwam	57	<i>Xerocomellus chrysenteron sl</i>	Roodsteelfluweelboleet sl
28	<i>Lactarius tabidus</i>	Rimpelende melkzwam	58	<i>Xerocomellus porosporus</i>	Sombere fluweelboleet
29	<i>Lamprospora/Octospora spec</i>	Mosschijfjes	59	<i>Xerocomus subtomentosus</i>	Gewone fluweelboleet
30	<i>Lentinus tigrinus</i>	Tijgertaaiplaat			

Narcisamaniet (© Peter Eenshuistra)

Roodgerande houtzwam (© Peter Eenshuistra)

Beekmijtertje (© Peter Eenshuistra)

Veentrechttertje (© Peter Eenshuistra)

Geraadpleegde websites:

- GBIF: www.gbif.org/species/search

- NDFF Verspreidingsatlas: www.verspreidingsatlas.nl

Floralijst (Jan Jansen, Peter Eenshuistra, Ed Stikvoort, Annet-mieke van Drenth)

		Juni	12	13	14	15	16	17	18	19
1	Abies alba Mill.		•	•	•	•	•	•	•	•
2	Acer campestre L.			•				•		
3	Acer negundo L.					•				
4	Acer pseudoplatanus L.				•		•	•	•	•
5	Achillea millefolium L.		•	•			•	•	•	•
6	Aconitum napellus L.						•		•	
7	Actaea spicata							•		
8	Adenostyles alliariae (Gouan) A.Kern.						•		•	
9	Aegopodium podagraria L.			•		•				
10	Agrimonia eupatoria						•			
11	Agrostis capillaris L.		•							•
12	Agrostis stolonifera L.					•				
13	Aira caryophyllea L.			•				•		•
14	Ajuga reptans L.								•	
15	Alchemilla saxatilis		?				?			
16	Alchemilla transiens Buser						•		•	
17	Alchemilla xanthochlora Rothm.		•				•		•	•
18	Alisma plantago-aquatica L.					•				
19	Alliaria petiolata (M.Bieb.) C					•				•
20	Allium oleraceum									?
21	Allium victorialis L.		•				•		•	
22	Allium vineale L.			•				•		•
23	Alnus glutinosa (L.) Gaertn.			•						
24	Amelanchier ovalis Medik.						•		•	
25	Anagallis arvensis arvensis			•						
26	Anarrhinum bellidifolium (L.) Willd.			•				•		•
27	Andromeda polifolia L.				•				•	
28	Andryala integrifolia L.			•						
29	Anemone nemorosa L.		•	•	•		•		•	•
30	Angelica sylvestris L.		•			•			•	•
31	Anisantha tectorum (L.) Nevski			•						
32	Antennaria dioica (L.) Gaertn.		•							
33	Anthoxanthum odoratum L.		•							•
34	Anthriscus sylvestris (L.) Hoffm.					•				
35	Arabis hirsuta					•				
36	Arctium lappa					•				
37	Arenaria serpyllifolia L.			•				•		
38	Arnica montana L.		•		•		•		•	•
39	Arrhenatherum elatius (L.) P.Beauv.....			•				•		•
40	Artemisia absinthium				•					
41	Artemisia campestris L.			•				•		
42	Artemisia verlotiorum					•				
43	Artemisia vulgaris L.					•				•
44	Asplenium ceterach						•			
45	Asplenium ruta-muraria						•			

		Juni	12	13	14	15	16	17	18	19
46	Asplenium septentrionale (L.) Hoffm.			•				•		•
47	Asplenium trichomanes L.			•					•	•
48	Astragalus glycyphyllos							•		
49	Athyrium distentifolium Tausch e						•		•	
50	Athyrium filix-femina (L.) Roth				•		•		•	•
51	Avenella flexuosa (L.) Drejer		•				•		•	•
52	Ballota nigra s.l.							•		
53	Barbarea intermedia		•							
54	Berteroa incana (L.) DC.					•				
55	Betonica officinalis L.		•		•		•			•
56	Betula pubescens Ehrh.		•		•		•		•	•
57	Biscutella lima Rchb.			•				•		
58	Bistorta officinalis Persicaria bistorta		•				•	•	•	•
59	Blechnum spicant		•	•	•		•		•	
60	Blitum bonus-henricus (L.) C.A.Mey.								•	
61	Botrychium lunaria (L.) Sw.						•		•	
62	Brachypodium sylvaticum			•		•				•
63	Briza media L.		•							
64	Bryonia dioica			•						
65	Calamagrostis arundinacea (L.) Roth		•		•		•		•	
66	Calluna vulgaris (L.) Hull		•		•		•		•	•
67	Caltha palustris L.		•					•	•	
68	Campanula patula L.			•						
69	Campanula persicifolia			•						
70	Campanula rotundifolia						•			
71	Cardamine amara			•						
72	Cardamine impatiens									•
73	Cardamine pratensis		•							
74	Carex caryophyllea Latourr.		•				•			
75	Carex echinata Murray								•	
76	Carex leporina					•				
77	Carex nigra (L.) Reichard					•			•	
78	Carex pilulifera L.					•	•			•
79	Carex pulicaris L.					•				
80	Carex remota L.			•						
81	Castanea sativa Mill.			•						
82	Centaurea nigra L.		•		•		•		•	•
83	Centaurea scabiosa L.			•				•		
84	Ceratocarpus claviculata (L.) Lidén					•				
85	Chaerophyllum aureum L.							•		
86	Chaerophyllum hirsutum L.		•				•	•	•	•
87	Chaerophyllum temulum			•						
88	Chamaerion angustifolium		•							
89	Chelidonium majus L.			•						
90	Chrysosplenium oppositifolium L.			•			•		•	•
91	Cichorium intybus L.						•			
92	Circaea lutetiana L.			•						•
93	Cirsium palustre (L.) Scop.		•		•	•	•	•	•	•
94	Clematis vitalba L.			•			•		•	

		Juni	12	13	14	15	16	17	18	19
95	Clinopodium vulgare L.			•				•		
96	Conium maculatum L.		•							
97	Conopodium majus (Gouan) Loret		•	•	•		•		•	•
98	Convallaria majalis L.		•		•		•		•	
99	Convolvulus arvensis L.			•				•		
100	Convolvulus sepium L.					•				
101	Cornus sanguinea L.				•					
102	Corylus avellana L.		•							•
103	Crataegus monogyna Jacq.			•		•		•		
104	Cruciata laevipes		•							
105	Cyanus montanus (L.) Hill		•				•		•	
106	Cymbalaria muralis			•						
107	Cystopteris fragilis						•			
108	Cytisus oromediterraneus			•			•	•	•	
109	Cytisus scoparius (L.) Link		•	•				•		•
110	Dactylis glomerata L.		•	•		•		•		•
111	Dactylorhiza fuchsii		•							
112	Dactylorhiza maculata (L.) Soó		•				•		•	
113	Danthonia decumbens (L.) DC.		•							
114	Daphne mezereum L.			•			•			
115	Daucus carota L.			•				•		•
116	Dianthus carthusianorum L.			•				•		•
117	Dianthus deltooides L.		•				•			
118	Digitalis purpurea L.		•	•	•			•		•
119	Diphasiastrum x oellgaardii						•			
120	Diplotaxis tenuifolia (L.) DC.					•				
121	Dipsacus fullonum L.					•				
122	Doronicum austriacum Jacq.		•				•		•	•
123	Drosera rotundifolia L.				•		•		•	
124	Dryopteris dilatata (Hoffm.) A.Gray						•		•	
125	Dryopteris filix-mas (L.) Schott				•		•		•	
126	Echium vulgare L.		•	•				•		•
127	Elymus repens						•			
128	Epikeros pyrenaicus (L.) Raf.						•		•	
129	Epilobium angustifolium L.		•							
130	Epilobium montanum L.									•
131	Equisetum sylvaticum L.						•		•	
132	Equisetum x litorale Kuhlew. ex Rupr.								•	
133	Erigeron annuus (L.) Desf.					•				
134	Eriophorum angustifolium Honck.		•				•		•	
135	Eriophorum vaginatum L.		•		•		•		•	•
136	Eryngium campestre L.			•				•		
137	Euonymus europaeus L.					•				
138	Eupatorium cannabinum L.					•				•
139	Euphorbia amygdaloides L.			•						
140	Euphorbia cyparissias L.			•			•			
141	Euphorbia stricta L.					•				
142	Euphrasia spec.		•	•				•		
143	Fagus sylvatica L.		•	•			•		•	•

		Juni	12	13	14	15	16	17	18	19
144	Fallopia japonica					•				
145	Fallopia sachalinensis					•				
146	Festuca rubra L.		•	•			•			
147	Filago arvensis									?
148	Filipendula ulmaria (L.) Maxim.					•			•	
149	Fragaria vesca L.						•			•
150	Frangula alnus Mill.			•				•		•
151	Fraxinus excelsior L.		•	•				•		•
152	Galega officinalis L.		•			•				•
153	Galeopsis segetum Neck.									•
154	Galeopsis tetrahit L.					•				•
155	Galium aparine L.					•				•
156	Galium mollugo L.			•				•		•
157	Galium odoratum (L.) Scop.						•			
158	Galium saxatile L.		•		•		•		•	•
159	Galium verum L.			•				•		•
160	Genista anglica L.									•
161	Genista pilosa L.		•	•	•		•		•	•
162	Genista sagittalis L.		•		•			•		
163	Genista tinctoria									•
164	Gentiana lutea L.		•		•		•		•	•
165	Geranium columbinum L.				•					
166	Geranium dissectum		•							
167	Geranium lucidum L.		•							
168	Geranium pyrenaicum Burm.f.									•
169	Geranium robertianum L.		•	•		•		•		
170	Geranium sylvaticum L.						•	•	•	•
171	Geum rivale L.								•	
172	Geum urbanum L.					•				•
173	Glechoma hederacea L.				•		•			•
174	Gymnocarpium dryopteris (L.) Newman						•			
175	Hedera helix L.				•		•		•	•
176	Helianthemum nummularium (L.) Mill.				•				•	•
177	Helleborus foetidus L.				•				•	
178	Heracleum sphondylium L.		•				•		•	•
179	Hesperis matronalis L.					•				
180	Hieracium prenanthoides Vill.						•			
181	Hieracium sect. Hieracium						•			
182	Himantoglossum hircinum (L.) Spreng.				•				•	
183	Hippocrepis comosa L.				•					
184	Holcus lanatus L.		•	•			•	•	•	•
185	Holcus mollis L.		•	•	•		•	•	•	•
186	Humulus lupulus L.					•				
187	Huperzia selago (L.) Bernh. ..						•		•	
188	Hylotelephium maximum (L.) Holub				•					•
189	Hypericum humifusum									•
190	Hypericum maculatum Crantz						•		•	
191	Hypericum perforatum L.				•				•	•
192	Hypericum pulchrum L.									•

	Juni	12	13	14	15	16	17	18	19
193	Hypochaeris radicata L.		•			•		•	•
194	Impatiens noli-tangere L.								•
195	Inula conyzae (Griess.) DC.		•						
196	Iris pseudacorus L.				•				
197	Jacobaea adonidifolia (Loisel.) ...	•	•				•		•
198	Jasione laevis Lam.	•				•			
199	Jasione montana L.		•				•		•
200	Juglans nigra L.		•						
201	Juncus acutiflorus Ehrh. ex Hoffm.	•						•	
202	Juncus effusus L.	•							
203	Juncus squarrosus L.	•				•		•	•
204	Juniperus communis			•					
205	Knautia arvensis (L.) Coult.	?				?	?	?	?
206	Knautia arvernensis (Briq.) Szabó ?????	?				?	?	?	?
207	Knautia basaltica Chass. & Szabó	?				?	?	?	?
208	Knautia basaltica var. Foreziensis	?				?	?	?	?
209	Knautia dipsacifolia (Host) Kreutzer	?				?	?	?	?
210	Knautia godetii Reut. ?????	?				?	?	?	?
211	Lactuca alpina (L.) A.Gray					•			
212	Lactuca plumieri (L.) Gren. & Godr.					•		•	•
213	Lactuca serriola L.		•				•		•
214	Lamium galeobdolon (L.) L.		•						
215	Lamium maculatum (L.) L.				•				
216	Lapsana communis L.		•		•		•		•
217	Lathyrus linifolius (Reichard) Bässler	•		•		•		•	•
218	Lathyrus niger (L.) Bernh.	•							
219	Lathyrus nissolia L.	•							
220	Lemna minor L.				•				
221	Lepidium campestre	•							
222	Lepidium heterophyllum Benth.	?							
223	Leucanthemum sp.					•			
224	Libanotis pyrenaica (L.) (= Seseli libanotus)		•				•		
225	Linaria repens (L.) Mill.	•				•			•
226	Logfia minima (Sm.) Dumort.		•				•		
227	Lonicera periclymenum L.		•						
228	Lonicera xylosteum L.		•						
229	Lotus corniculatus L. ?????								
230	Lotus pedunculatus Cav. ?????								
231	Ludwigia grandiflora				?				
232	Ludwigia palustris (L.) Elliott				?				
233	Luzula campestris (L.) DC.	•							
234	Luzula desvauxii Kunth					•		•	
235	Luzula forsteri (Sm.) DC. ?????								
236	Luzula multiflora (Ehrh.) Lej.								•
237	Luzula sylvatica (Huds.) Gaudin	•	•	•		•		•	
238	Lycopodiella inundata (L.) Holub			•					
239	Lycopodium alpinum L. Diphasium alpinum					•			
240	Lycopodium annotinum L. Spinulum a					•		•	
241	Lycopodium clavatum L.					•		•	

	Juni	12	13	14	15	16	17	18	19
242	Lycopus europaeus L.				•				
243	Lysimachia nemorum L.					•		•	
244	Maianthemum bifolium (L.)	•				•			
245	Melampyrum pratense L.					•		•	
246	Melampyrum sylvaticum L.								
247	Melica ciliata L.		•				•		
248	Melica uniflora Retz.		•						•
249	Mentha suaveolens Ehrh.		•						
250	Meum athamanticum Jacq.	•				•	•	•	•
251	Micropyrum tenellum (L.) Link		•				•		•
252	Moeringia trinervia		•						
253	Molinia caerulea (L.) Moench	•		•		•		•	•
254	Montia fontana L.					•		•	
255	Muscari comosum (L.) Mill.		•						
256	Myosotis sp.	•	•		•	•			
257	Myrrhis odorata				•				
258	Narcissus poeticus L.	•					•		•
259	Narcissus pseudonarcissus	•		•		•			
260	Nardus stricta L.	•		•		•		•	•
261	Neottia nidus-avis (L.) Rich.		•						
262	Noccaea caerulea	•							
263	Orchis mascula		•						
264	Oreopteris limbosperma	•				•			
265	Origanum vulgare L.								•
266	Orobanche alba						•		
267	Orobanche amethystea		•						
268	Orobanche caryophyllacea Sm.		•						•
269	Orobanche rapum-genistae Thuill.		•				•		
270	Oxalis acetosella L.		•			•			
271	Paris quadrifolia L.					•			•
272	Patzkea paniculata (L.) G.H.Loos	•				•			
273	Pedicularis sylvatica L.	•				•		•	•
274	Petasites albus (L.) Gaertn.						•		
275	Petrorhagia prolifera (L.) P.W.Ball & Heywood		•						
276	Phalaris arundinacea L.				•				
277	Phegopteris connectilis (Michx.) Watt	•	•			•		•	
278	Phragmites australis				•				
279	Phyteuma spicatum L.	•	•	•		•	•	•	•
280	Picea abies (L.) H.Karst.	•						•	
281	Picris hieracioides L.				•				
282	Pilosella officinarum	•							
283	Pinguicula grandiflora Lam.					•		•	
284	Pinguicula vulgaris							•	
285	Pinus mugo subsp. uncinata			•					
286	Pinus sylvestris L.			•		•	•		•
287	Plantago lanceolata L.								•
288	Platanthera chlorantha (Custer) Rchb.	•	•					•	
289	Poa chaixii Vill.	•				•			
290	Polygala serpyllifolia Hosé	•	•			•			

		Juni	12	13	14	15	16	17	18	19
291	Polygala vulgaris L.		•							
292	Polygonatum verticillatum (L.) All.		•		•		•		•	•
293	Polygonum aviculare L.						•			
294	Polypodium interjectum Shivas							?		
295	Polypodium vulgare L.			•				?		
296	Populus alba L.					?				
297	Populus nigra L.				?					
298	Populus tremula L.				•					
299	Potentilla aurea L.		•				•		•	
300	Potentilla erecta (L.) Räusch.		•		•		•		•	•
301	Poterium sanguisorba ssp sanguisorba									•
302	Prenanthes purpurea L.		•				•		•	
303	Primula veris L.		•	•						•
304	Primula vulgaris Huds.			•						
305	Prunella laciniata (L.) L.									•
306	Prunella vulgaris						•			
307	Prunus avium (L.) L.			•						
308	Prunus cerasus L.								•	
309	Prunus spinosa L.			•				•		•
310	Pteridium aquilinum (L.) Kuhn		•							
311	Pulmonaria affinis Jord.			•						
312	Pulmonaria longifolia (Bastard) Boreau			•						
313	Quercus petraea (Matt.) Liebl.			•						
314	Quercus robur L.			•		•				•
315	Ranunculus aconitifolius L.		•	?			•		•	
316	Ranunculus acris L.			•						
317	Ranunculus bulbosus L.							?		
318	Ranunculus platanifolius L.		•	?			•	•	•	•
319	Ranunculus repens L.			•						
320	Rhamnus cathartica L.			•						
321	Rhinanthus minor L.						•			•
322	Ribes uva-crispa									
323	Robinia pseudoacacia L.					•				
324	Rorippa austriaca (Crantz) Besser					•				•
325	Rosa pendulina L.						•			
326	Rosa rubiginosa							•		
327	Rubus fruticosus L.					•				•
328	Rubus idaeus L.						•		•	
329	Rubus saxatilis L.						•		•	
330	Rumex acetosa L.							•		•
331	Rumex arifolius All.		•				•		•	
332	Salvia pratensis					•				
333	Sambucus nigra L.					•				
334	Sanguisorba officinalis L.						•			
335	Saponaria officinalis L.					•				
336	Saxifraga fragosoi Sennen			•				•	•	
337	Saxifraga granulata		•							•
338	Saxifraga stellaris						•		•	
339	Scirpus sylvatica							•		

		Juni	12	13	14	15	16	17	18	19
340	Scleranthus perennis L.			•				•		
341	Scorzonera humilis L.								•	
342	Scorzoneroideis pyrenaica				•			•		•
343	Scrophularia nodosum							•		
344	Sedum album L.			•				•		
345	Sedum forsterianum Petrosedum			?				?		?
346	Sedum hirsutum All.			•						•
347	Sedum rupestre Petrosedum rup.							?		
348	Sedum sexangulare L.						•			
349	Sempervivum tectorum L.			•		•				
350	Senecio adonidifolius		•	•				•		•
351	Senecio cacaliaster Lam.		•					•		•
352	Senecio inaequidens DC.					•				
353	Senecio sylvaticus L.							•		
354	Serratula tinctoria ssp. monticola		•					•		•
355	Seseli libanotis			•				•		
356	Sherardia arvensis L.			•				•		
357	Silene armeria									•
358	Silene dioica (L.) Clairv.		•	•		•		•	•	•
359	Silene flos-cuculi							•		
360	Silene nutans L.									•
361	Silene vulgaris (Moench) Garcke							•		
362	Sisimbrium officinale							•		
363	Solidago virgaurea L.		•					•		•
364	Sorbus aria (L.) Crantz		•		•			•		•
365	Sorbus aucuparia L.		•		•			•		•
366	Sorbus chamaemespilus (L.) Crantz							•		•
367	Spergularia rubra			•				•		
368	Stachys recta L.			•						
369	Stachys sylvatica L.			•						
370	Stellaria alsine Grimm							•		•
371	Stellaria holostea L.		•					•		•
372	Stellaria nemorum L.			•				•		•
373	Streptopus amplexifolius (L.) DC.							•		•
374	Succisa pratensis Moench									•
375	Symphytum officinale L.							•		
376	Tanacetum parthenium							•		
377	Tanacetum vulgare L.							•		
378	Teesdalia nudicaulis (L.) R.Br.								•	
379	Teucrium scorodonia L.			•				•		•
380	Thesium alpinum L.							•		
381	Thesium humifusum DC.		•					•		
382	Thymus pulegioides L.			•				•		•
383	Tilia sp.			•						
384	Torilis japonica (Houtt.) DC.			•						
385	Trichophorum cespitosum (L.) Hartm.		•		•				•	•
386	Trifolium alpinum L.							•		•
387	Trifolium arvense L.			•						
388	Trifolium campestre							•		

		Juni	12	13	14	15	16	17	18	19
389	<i>Trifolium pratense</i> L.									•
390	<i>Trifolium repens</i> L.		•					•		
391	<i>Trisetum flavescens</i>			•						
392	<i>Trollius europaeus</i> L.								•	•
393	<i>Umbilicus rupestris</i>			•						
394	<i>Urtica dioica</i> L.					•				•
395	<i>Vaccinium microcarpum</i> (Turcz. ex Rupr.)..						?		?	
396	<i>Vaccinium myrtillus</i> L.		•		•		•		•	•
397	<i>Vaccinium oxycoccos</i> L.				•					•
398	<i>Vaccinium uliginosum</i> L. sensu lato		•		•		•		•	
399	<i>Vaccinium vitis-idaea</i> L.						•		•	
400	<i>Valeriana dioica</i>			•						
401	<i>Valeriana tripteris</i> L.			•						
402	<i>Valerianella locusta</i>					•				
403	<i>Veratrum album</i> L.		•		•		•		•	•
404	<i>Verbascum lychnitis</i>			•						
405	<i>Verbascum pulverulentum</i> Vill.			•						
406	<i>Verbascum thapsus</i> L.					•				•
407	<i>Verbena officinalis</i> L.					•				
408	<i>Veronica chamaedrys</i> L.									•
409	<i>Veronica montana</i> L.			•						
410	<i>Veronica officinalis</i> L.		•				•			•
411	<i>Veronica serpyllifolia</i>						•	•		
412	<i>Veronica verna</i>			•						•
413	<i>Vicia orobus</i>		•							•
414	<i>Vicia sepium</i>		•							
415	<i>Viola lutea</i> Huds.		•		•		•		•	•
416	<i>Viola palustris</i> L.						•		•	
417	<i>Viola reichenbachiana</i>			•			•			
418	<i>Viola riviniana</i>							•		

Pedicularis sylvatica L. (© Marcel Mutsaers)

Pinguicula grandiflora Lam. (© Marcel Mutsaers)

Saxifraga stellaris L. (© Marcel Mutsaers)

Sempervivum tectorum L. (© Marcel Mutsaers)

Asplenium trichomanes subsp. *Trichomanes*
(© Marcel Mutsaers)

Carduus nutans L. (© Marcel Mutsaers)

Veratrum album L. (© Marcel Mutsaers)

Viola lutea Huds. (© Marcel Mutsaers)

